

Gimnazijski ples Maturaball

maturantov
Zvezne gimnazije
za Slovence
v Celovcu

des Bundes-
gymnasiums
für Slowenen
in Klagenfurt

Peter Pan

MELOS

Petek/ Freitag, 18.1.1991, 20.00
v Domu sindikatov/im ÖGB-Haus

nt naš tednik

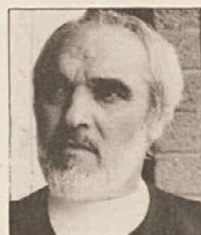
LETO XXXXIII. Številka 2 Cena 8,— šil. (10 din)
petek, 11. januarja 1991

Poštnina plačana v gotovini Celovec P.b.b.

Erscheinungsort Klagenfurt/Izhaja v Celovcu
Verlagspostamt 9020 Klagenfurt/Poštni urad 9020 Celovec

Tischlerjeva nagrada Valentinu Omanu

Narodni svet koroških Slovencev in Kršćanska kulturna zveza bosta 23. januarja 1991 podelila 12.

Tischlerjevo nagrado akademskemu slikarju Valentinu Omanu. Nagrada je mišljena kot priznanje Omanu za pomembne umetniške dosežke. Že kot mlad umetnik je Oman sodeloval pri slovenski kulturni reviji Mladje; kot mednarodno priznan likovnik pa je vedno izražal narodno pripadnost in je v vseh okoliščinah branil svojo umetniško vest.

Podelitev Tischlerjeve nagrade Valentinu Omanu bo v sredo, 23. januarja 1991, ob 19. uri v Tischlerjevi dvorani Slomškovega doma v Celovcu.

Samostojne slovenske liste podajajo pozitivna poročila o zadnjih petih letih — priprave na občinske volitve v vseh občinah v polnem teku

Naši občinski odborniki so dosledno zastopali naše interese

V vseh dvojezičnih občinah se samostojne slovenske liste z veliko vnemo pripravljajo na volitve, ki so na programu 10. marca. Samostojne slovenske liste so zdaj zastopane v 25 občinah in s 44 samostojnimi zastopniki predstavljajo močno zastopstvo slovenske narodne skupnosti. Do 15. februarja morajo frakcije vložiti volilne predloge za kandidatno listo ter za kandidata-župana. V nekaterih občinah, kot npr. Šmihel, Bekštanj, Škocijan, Žitara vas in Sele, so samostojne liste že sestavile kandidatne liste ter pripravljajo svoj program. Vse liste

pa podajajo tudi poročila o svojem delovanju v pretekli mandatni dobi, ki je v skoraj vseh občinah prineslo uspehe, predvsem na področju dvojezičnosti. Klub slovenskih občinskih odbornikov je s svojo pomočjo prisoten v vseh občinah.

Posebno pozornost polagajo samostojne liste samostojnim kandidatom za mesto župana in bodo volilni boj usmerile v to smer. Naš tednik bo odslej redno spremljal volilni boj samostojnih list in v ta namen izdajal za občine posebne volilne številke Našega tednika.

Občinski odborniki zavračajo izjavo Wieserja

Predstojništvo KSOO je na svoji zadnji seji v sredo, 9. januarja 1991, obravnavalo tudi izjave predsednika ZSO dipl. inž. Feliksa Wieserja o denarnih sredstvih, ki se bodo menda porabila za letošnje občinske volitve. Predstojništvo KSOO je ugotovilo, da so vse te izjave iz trte izvite in neresnične. Take izjave ne služijo nikomur in ničemu. Gospodu predsedniku ZSO je gotovo dobro znano, da morajo samostojne občinske frakcije kriti velik del stroškov v glavnem iz prispevkov in podpor zaupnikov. Omenjena vsota (1.900.000,— šil.) je namenjena celotnemu rednemu delu KSOO za samostojne občinske frakcije! Tako KSOO v svoji izjavi.

ŠPORT

Vratar Milan Oraže pri FC Tirol

Več na strani 15

40. slovenski ples — Letošnji Slovenski ples, ki ga vsako leto prireja Slovenska prosvetna zveza, je bil jubilejni — štirideseti. Tudi letos so prišli na to zabavno prireditev ob začetku novega leta rojaki z vseh koroških dvojezičnih dolin. Ob glasbi in dobri kapljici je čas hitro minil. Foto: Fritz

Piše
poslovodeči
tajnik KSOO
Bernard Sadovnik

KOMENTAR

Že čez osem tednov bodo na Koroškem občinske volitve. Le-te bodo skrbele za različna presenečenja po vseh občinah, saj je koroški deželni zbor spremenil občinski volilni red. Spremembe naj bi služile predvsem bolj demokratični izvolitvi naših županov in občinskih odbornikov. Tako bo vsak volilec dobil v roke dva volilna lista. Na enem bo lahko direktno volil župana, na drugem pa stranko. Razen tega bo lahko vsak še dodatno k stranki dal prednostni glas trem kandidatom stranke.

Te spremembe so na vsak način korak k bolj demokratično voljenim mandatarnjem, ni pa to reforma, ki bi omogočila predvsem majhnim

Novi volilni občinski red prirojen velestrankam

strankam, kot so naše slovenske samostojne liste, več vpliva in so odločanja v občinskih hišah.

Obnovljen občinski volilni zakon služi trenutno v prvi vrsti močnim strankam. Pod besedo „več demokracije“ se skriva zamisel velestrank, kako bi obdržale svoje župane in mesta v občinskih hišah. Koalicija po deželnozborskih volitvah na Koroškem in novi deželni glavar sta bila predvsem za socialistično stranko alarmni signal, da je potrebno vsaj pri naslednjih občinskih volitvah preprečiti podobne koalicije v novoizvoljenih občinskih odborih.

Samo na ta način morejo obdržati predvsem župani SPO in ÖVP svojo pozicijo. Seveda pa se predvsem naše samostojne liste ubadajo z vprašanjem, ali naj kandidirajo tudi za župana. Naše frakcije imajo vsaj v prvem volilnem postopku možnost, da preprečijo takojšnje absolutno večino kandidatov velestrank. V drugem volilnem postopku za župana pa nastopata samo prva dva najmočnejša kandidata iz prvega volilnega postopka. Če naš kandidat ne pride v drugi krog, dobijo volilci samostojnih list dejansko tudi možnost, da s svojim glasom odločilno vplivajo na izvolitev župana.

Izvoljeni župan pa po obnovljenem občinskem volilnem redu nima več kompetenc kot doslej. To pomeni, da bo še nadalje potrebno, da si župan (razen, če ima županova stranka absolutno večino) poišče koalicijskega partnerja, s katerim bo predstavljal večino pri vsakem glasovanju v občinskem odboru.

Na tem mestu pa dobijo naše samostojne liste spet svojo odločilno vlogo. Zakonodajalcu le še ni uspelo dokončno iziriti majhnih frakcij!

Naše samostojne liste pa so kljub obnovljenemu občinskemu volilnemu redu in zahrbtnemu mišljenju velestrank napram majhnim zagotovilo za plodno delo v novoizvoljenih občinskih odborih in za dobro sožitje obeh narodov v občini.

Predsednica koroškega deželnega zbora Susanne Kövari obiskala Slovenijo:

Predsednik slovenskega parlamenta dr. Bučar zahteval izpolnitev pravic koroški Slovencev

Pred obiskom je dr. France Bučar sprejel tajnika Koordinacijskega odbora

Predsednica koroškega deželnega zbora je minuli ponedeljek opravila v Ljubljani svoj prvi uradni obisk pri predsedniku slovenskega parlamenta. Sicer je bil obisk bolj formalne narave, kljub temu pa je predsednik slovenskega parlamenta dr. France Bučar v zvezi z vprašanjem slovenske narodne skupnosti na Koroškem zastavil jasne zahteve, ki naj bi jih Koroška tudi izpolnila, če želi dobre sosedske odnose.

Predsednica koroškega deželnega zbora Susanne Kövari je na pogovoru dejala, da so dobri sosedski odnosi pomembni pri gradnji nove Evrope. Predsednik slovenskega parlamenta dr. France Bučar pa je dobre sosedske odnose med Slovenijo in Koroško jasno pogojeval z izpolnitvijo pravic koroških Slovencev. Opozoril je, da imajo v Sloveniji

Koroška predsednica deželnega zbora Susanne Kövari je obiskala predsednika slovenskega parlamenta dr. Franceta Bučarja

narodne manjšine zagotovljene pravice in da imajo tudi lastno zastopstvo v parlamentu. „Rešitev v tem smislu bo potrebno nemudoma najti tudi za koroške Slovence,“ je zahteval Bučar. Koroška predsednica Kövari je priznala, da se koroškim Slovencev prepočasno izpolnjujejo pravice. Menila pa je, da se na Koroškem trudijo, da bi izboljšali

položaj manjšine. Izrazila je prepričanje, da bo tudi na Koroškem prišlo do zadovoljive rešitve.

Dr. Bučar je konkretno sprožil tudi finančni problem pospeševanja slovenske kulture. Kövarijeva se je temu vprašanju izmumnila in dejala, da je po njenih informacijah za kulturno delovanje zagotovljenih dovolj sredstev.

v ponedeljek, 14. januarja, ob 9. uri

TEČAJ ZA PRAVILNO IZSEKANJE GOZDOV

V gozdu je za kmeta veliko denarja. Včasih je težko videti „skriti“ denar. Izsekanje in gojitev gozdov po strokovnih navodilih nam šele to trditve spravi na dan. Ampak s tem ne pridobimo le denarja, temveč tudi izboljšamo celotno stanje gozda.

Torej je vsak kmet sam pristojen za to, da zagotovi kapital za svojo bodočnost in za prihodnost svojih potomcev. Ob primeru posameznih gozdnih parcel družine Haschej Vas bomo podrobneje seznanili s potrebnim znanjem za pravilno izsekanje gozdov. Na razpolago nam bo strokovnjak od ustanove „Forstliche Ausbildungsstätte Ossiach“. Čas in kraj: od 8.45 do 12. ure predavanja z diasliskami v gostilni Messner v Kokju; popoldne praktično predvajanje pravilnega izsekanja ob primeru gozdne parcele družine Haschej v Kokju. Prispevek: šil. 100,—

Pred 25. leti je postal Nužej Tolmajer pol-dnevno tajnik Krščanske kulturne zveze in poldnevno tajnik Narodnega sveta. Zdajšnji predsednik KKZ dr. Janko Zerzer je v nekaj besedah orisal Tolma-

jerjevo osebnost: „Sprašuje in zna poslušati. Ima svoj posluš in srce tam, kjer narodova duša diha in narodovo srce bije.“ Da so besede Janka Zerzerja o Nužeju Tolmajerju resnične, to znajo povedati tudi ljudje na podeželju. Nužej Tolmajer posebej Kr-

ščansko kulturno zvezo, saj je Nužej steber KKZ — in to krepek in neomajen — že četrto stoletje! Ob tem jubileju so Nužeja v torek, 9. januarja, počastili sodelavci in bivši predsedniki KKZ v

Tischlerjevi dvorani Mohorjeve hiše v Celovcu. S pesmijo so pršili čestitke jubilanu tudi Radiški fantje. Človek, ki kot Nužej Tolmajer dela 25 let v slovenski ustanovi, ima svojim rojakom marsikaj povedati. Nekaj časa je bil tudi odgovorni urednik NT.

Nužej Tolmajer vodi tajniške posle Krščanske kulturne zveze že 25 let

Srce ima tam, kjer narodova duša diha

Nužeju Tolmajerju je kot tajniku čez 25 let delovanja pri Krščanski kulturni zvezi hitro minil. Ugotavlja, da je šel ta čas v pozitivnem smislu „radikalno in rapidno naprej“. V tedanjih razmerah in okoliščinah v določenih okvirih ni bilo možno kulturne dejavnosti bolj razviti. Kot vzrok navaja tedanje pomanjkanje finančnih sredstev. Tedaj ni bilo tako, kot je danes. „V tedanjih časih se je društvom moglo le malo pomagati, ker so leta finančno vzdrževala KKZ. Podporni člani pa so bili tisti, ki so vzdrževali mojo eksistenco,“ pove Nužej Tolmajer in izda, da je priskočil na pomoč tudi Joško Tischler „z mesečno plačo“. Seveda je Tischler zahteval, da Nužej o tem molči.

Nužej Tolmajer o Jošku Tischlerju

Ko Tischler še ni bil predsednik, sem mu moral vedno poročati, kaj se dogaja med našim ljudstvom. Tu sem doživel njegovo vrlino; živel je z ljudstvom. Obvezno sem moral priti v njegovo stanovanje in mu ob kozarčku vina povedati, kaj se dogaja med ljudstvom na podeželju.

Nužej Tolmajer o tem, kako mu je šlo kot odgovornemu uredniku NT

To je bila že družinska tradicija. Odgovorni urednik Našega tednika je bil pravna oseba. To mesto sam prevzel po očetu. Sodelovanje z urednikom Lumbarjem je bilo zelo prijetno. Glavni urednik NT je bil tedaj zmeraj predsednik NSKS. V 70. letih je postalo za odgovornega urednika bolj napeto. Naš tednik je začel poročati bolj kritično. Moral sem se večkrat zagovarjati pred sodiščem. Zato je bilo moje ime znano in so me zabeležili, ker sem imel probleme z oblastmi. Ker

so me imeli zapisanega kot Nužeja Tolmajerja, ne pa kot Bartholomausa, sem dobil od vojaščine še enkrat poziv za nabor.

Tolmajer o stiku z ljudmi na podeželju

Od vsega začetka sem imel na skrbi članstvo NSKS in moji prvi meseci delovanja so bili povezani s terenskim delom. Za to izkušnjo sem hvaležen tedanjemu predsedniku NSKS Valentinu Inzku in predsedniku KKZ Pavlu Zablantniku. Tako sem prišel med naše ljudi in zbiral člane za NSKS ter pripravil razne seminarje za KKZ. To je bila moja življenjska šola. Spoznal sem življenje kmeta, gošpodinje, duhovnika, mladine... Tako sem začel na marsikaj gledati v drugi luči, kot smo nanje gledali v centrali. Spoznal sem, da se je potrebno našim ljudem prilagoditi in jim pomagati. Poznati jih je treba vselej, ne le tedaj, če so volitve ali občni zbori; potrebno jih je obiskati tudi ob drugih priložnostih in se z njimi pogovarjati.

Tolmajer o zamujenem in pridobljenem

Nekaj je gotovo. V petindvajsetih letih se je jezikovna podoba naših krajev v škodo slovenski narodni skupnosti na Koroškem zelo spremenila. Omeniti pa moramo tudi optimistično plat. Preko Slovenske gimnazije in šol v Šentpetru in Sentrupertu je pri večini naših ljudi postala samozavest močnejša. V teh petindvajsetih letih se je močno spremenila tudi poklicna slika koroških Slovencev. Prej je več ljudi živel na kmetih. Organizacije so delale predvsem za te ljudi. Skoraj nič pa niso naredile za tistega našega človeka, ki je moral iti s trebuhom za kruhom. Večina ljudi se je izselila v Švico, Pre-

darško. Mnogo naših ljudi je šlo tudi v Celovec, le malo pa jih je, ki so se vključili v kakšno društvo.

Tolmajer o svojem poklicu, privatnem življenju in željah

Moje geslo pri delu KKZ: „Mi smo na razpolago našim ljudem.“ Vskakemu, ki je prišel v pisarno, sem se takoj posvetil, vse drugo sem takoj pustil. Naše geslo pa tudi govori, da živimo od ljudstva. Delo, ki ga na KKZ opravljamo, ni uradniško. Delovni čas ni osem ur, ker vemo, da ima naš človek največ časa po opravljenem delu in tako je naša služba tudi večerna. Pa še nekaj: naša služba se ne konča v petek. Kaj to pomeni za konec tedna, je jasno. Zato trpi tudi privatno življenje in če imaš družino, to delo vsekakor ni v prid družinskemu življenju. Moram biti vesel, da je imela in ima družina za to razumevanje. Takšnega družinskega življenja ne pripravimo nobenemu. Opravljam pa poklic, ki izziva. Osebnost bi želel, da bi tudi v bodoče mogel opravljati to delo. Druga moja želja pa je, da bi bili med različnimi institucijami v Mohorjevi hiši boljši odnosi.

Tolmajer o kulturi dialoga

Ko je KKZ leta 1969 zahtevala dialog s Slovensko prosvetno zvezo, se spominjam kritičnih in spornih sej. Kljub temu pa se je bilo potrebno naslednji dan usesti za skupno mizo. V tem sta nam bila zglede tedanja predsednika Tischler (NSKS) in Zwitter (ZSO). Tako kot si želim pogovorov z našim nemško govorčim sosedom, pa prav tako želim in mislim, da mora biti naš sogovornik tudi naš rojak. In tako dolgo, dokler se bomo pogovarjali, tudi ne bo preveč preprirov.

KMETIJSKI KOMENTAR

PIŠE
DIPL. INŽ.
ŠTEFAN DOMEJ

Z vladno izjavo z dne 17. 12. 1990 je avstrijska zvezna vlada začrtala smernice kmetijske politike naslednjih štirih let. Zvezna vlada se zavzema za kmečko strukturirano kmetijstvo in gozdarstvo z okolju prilagojenim načinom kmetovanja.

S proizvodnjo visokokvalitetne hrane, surovin za industrijo in z ohranjanjem in vzdrževanjem kulturne krajine kmetje že danes bistveno prispevajo k visoki življenjski ravni celotne

Vladna izjava o kmetijstvu

družbe. Zato je temeljni cilj bodoče kmečke politike kmetom zagotoviti dohodek, ki je primerljiv z drugimi poklicnimi skupinami.

Ta cilj naj bi dosegli s sledečimi ukrepi:

- Kmetijska proizvodnja v Avstriji naj se v bodoče še bolj prilagodi tržnim potrebam. Ekološki kriteriji kmetovanja naj se kmetom v bodoče izplačajo tudi denarno — vključeni naj bodo v tržni red za kmetijske proizvode npr. za žito, mleko, meso.

- Avstrija naj vodi takšno integracijsko politiko v smeri evropske skupnosti, da bo za kmete tudi pod spremenjenimi okvirnimi pogoji v zunanji trgovini sprejemljiva.

- Pridelovanje energije in surovin za industrijo (gorivo za motorje, industrijski alkohol, škrob itd.); bioenergija mora postati za kmete ekonomsko zanimiva.

- V socialni in družinski politiki naj pride do bistvenih izboljšav in večje pravičnosti za kmečke družine in kmečke otroke.

- Izboljšanje učinkovitosti kmetijskih subvencij, predvsem za kmete v neugodnih legah, gorskih krajih s povišanjem nepovratnih sredstev.

Šele na osnovi konkretnih rezultatov izboljšanja ekonomske situacije kmetov bomo lahko tudi na južnem Koroškem ocenili uspešnost sedaj na novo začrtane kmetijske politike v Avstriji.

Družinska doklada

1. Družinska doklada znaša za vsakega otroka mesečno šil. 1300,—. Ta znesek se zviša z začetkom koledarskega leta, v katerem otrok dopolni 10. življenjsko leto, za mesečno šil. 250,—.

2. Dodatek k družinski dokladi v višini mesečno šil. 1550,— pristaja staršem za vsakega otroka, ki je pohabljen (zvišana družinska doklada).

3. Za vsakega otroka, ki je star nad 18 let, pristaja staršem družinska doklada, če otrok mesečno ne zasluži več kot šil. 3500,— (+ šil. 150,— pavšalirani stroški v zvezi s pridobivanjem dohodkov).

Rojstna doklada

Rojstna doklada znaša za vsakega otroka šil. 2000,—. Ta doklada se zviša, če se mati pusti v nosečnosti preiskati od zdravnika in pusti zdravniško preiskati otroka v prvem življenjskem tednu, po prvem in drugem življenjskem letu otroka ter med 46. in 52. življenjskim mesecem otroka. Doklade so v tem primeru sledeče:

- za zdravniško preiskavo med nosečnostjo in preiskavo otroka v prvem življenjskem tednu šil. 5000,—

- za zdravniško preiskavo otroka po prvem življenjskem letu šil. 5000,—

- za zdravniško preiskavo po drugem življenjskem letu šil. 3000,—

- in za zdravniško preiskavo otroka med 46. in 52. življenjskim mesecem šil. 2000,—.

Kljub raznolikosti mnenj posameznih članov KOKS

smo na zadnji seji le našli skupni jezik tudi o vprašanju proračuna za leto 1991. Predlog smo na skupni seji 27. 12. predali ministru za Slovence po svetu dr. Janezu Dularju, ki je ponovno potrdil Koordinacijski odbor kot neposrednega sogovornika za Slovenijo tudi v finančnih zadevah.

Proračun KOKS za leto 1991

Slovenski znanstveni inštitut	1.000.000,—
Klub slov. občinskih odbornikov	1.900.000,—
Skupnost južnokoroških kmetov	400.000,—
Delovna skupnost slovenskih mladinskih organizacij	1.000.000,—
Strokovno združenje pedagoških delavcev	200.000,—
Narodni svet, Naš tednik, itn.	5.800.000,—
Krščanska kulturna zveza	2.450.000,—
500.000 vezano na Glas. šolo	
Zveza slovenskih organizacij, Slovenski vestnik, itn.	5.800.000,—
Slovenska prosvetna zveza	2.450.000,—
500.000 vezano na Glas. šolo	

Laž — nova politična linija ZSO za leto 1991

Nizko ravan političnega delovanja pa je v zadnjih tednih ponovno pokazala Zveza slovenskih organi-

Važna socialno-pravna določila

Karenčni denar

Poročene matere dobijo karenčni denar v višini dnevno šil. 155,30, samsko živeče (neporočene) matere pa dobijo dnevno šil. 232,30 karencnega denarja.

Pokojnina za vdove

Pokojnina za vdove znaša 60 % pokojnine, katero je dobival mož.

Meja minimalnih dohodkov

Če znaša dnevni zaslužek dnevno manj kot šil. 203,— tedensko manj kot šil. 610,— ali mesečno manj kot šil. 2658,—, delojemalcu ni treba plačevati prispevka za bolniško in pokojninsko zavarovalnico. V tem primeru delojemalec(-ka) plačuje le prispevek za nezgodno zavarovanje.

Minimalni prispevki v prosto-

voljnem zavarovanju

Najnižji prispevek pri prostovoljnem pokojninskem zavarovanju znaša za delavce in nastavljenca šil. 978,—.

Najvišji prispevki za pokojninsko, nezgodno, bolniško in brezposelno zavarovanje znašajo maksimalno šil. šil. 28.800,—.

Mejni zneski za mirovanje pokojnine

V primeru, da bruto-dohodek ne presega šil. 8000,—, oziroma, če pokojnina in dodatni dohodek ne presega meje šil. 14.000,— mesečno, ne pride do krajšanja pokojnine.

Pri predčasni pokojnini je možnost za dodaten zaslužek omejena na šil. 2658,— (bruto) mesečno. V primeru, da se prekorači ta meja, dotični nima pravice do pokojnine.

Doklada za slepe

Doklada za polno slepe znaša mesečno šil. 4350,—, za praktično slepe mesečno šil. 2900,—.

Receptni stroški

Receptni stroški znašajo za vsak medikament šil. 26,—. Vendar je pri sledečih dohodkovnih mejah možno zaprositi za oprostitve od receptnih pristojbin. In sicer pri:

- samostojno živečih šil. 5574,—;

- zakoncih šil. 7984,—;

- pri čemer se zviša meja za vsakega otroka, ki živi v skupnem gospodinjstvu, za šil. 595,—;

- za kronično bolne samsko živeče šil. 6474,—;

- za zakonce šil. 8.884,—.

zacij. Čeprav je KOKS ugodil vsem zahtevam ZSO in je bila

ZSO pismeno vabljen na vse seje KOKS in tako tudi naprošena predložiti svoj proračun, tega ni storila. Tako raje prek slovenskega radia in Slovenskega vestnika širijo laži, namesto da bi javno priznali, da jim je skupno politično delovanje deveta briga. Kljub vabilu odklanjati medsebojni pogovor, istočasno pa govoriti o pomembnosti „minimalnega skupnega hotenja“, je otročja igra, katera je zrcalo politične zrelosti zastopnikov ZSO.

Čestitamo Sloveniji!

Najslabše vodstvo vsake narodne skupnosti je tisto, ki od svojega ljudstva ni neposredno odvisno. Tako so tudi centralne organizacije v zadnjih desetletjih z bogatimi finančnimi darovi iz Slovenije delale, kar so njihovi predstavniki pač slučajno želeli.

Nezanimanje in prizadetost Slovencev na po-deželju je le eden izmed številnih sadov takšnega ravnanja. Raje se sklicujemo na nemškega sovražnika, namesto da bi grešnega kozla iskali v lastnih vrstah. Ker smo prepričani, da naši predstavniki za „streznitev“ ne poznajo drugega jezika kot radikalno ukinitve „finančnih daril“ iz Slovenije, čestitamo Sloveniji za nizko podporo v letu 1991.

Občinska seja na Suhi: EL zahteva večjo podporo kulturnim društvom

Pri zadnji občinski seji so občinski odborniki Suhe sprejeli redni proračun za leto 1991 z dohodki in izdatki v višini šil. 8.200.000.—. Odborniki SPÖ so proračun odklonili brez navedbe vzroka. Občinski odbornik EL Lenart Katz pa je kritiziral majhno podporo kulturnim društvom. Po njegovem mnenju je tudi predvidena vsota za tujski promet veliko premajhna; društva pa bi bilo potrebno podpirati glede na dejavnost.

Lenart Katz je tudi zahteval, naj se za občino Suha nastavi še en drug občinski delavec.

Občinski odborniki so zvišali tudi prispevek za odvažanje smeti, ker so se stroški za deponijo dvignili za 20%. Nadalje so zvišali tudi najemnino za lovišče za Suho šil. 30.— in za Žvabek 22.— (vezano na indeks na ha).

Občinski odbornik Lenart Katz je tudi predlagal, naj občina podpre kmete, ki uporabljajo biološko olje. Seveda za tiste, ki imajo les ter za eno leto dni poizkusne dobe. Občina se je tudi odločila, da s podporo pomaga žrtvam poplav v sosednji Sloveniji.

Lenart Katz pa je ugotovil, da občina zavlačuje predloge EL, saj je že zdavnaj oddala predloge, naj občina postavi po vaseh reklamne table za plakatiranje, da se izpove protest proti odlaganju radioaktivnih odpadkov na obmejnem območju Slovenije in da se obnovijo še obstoječe steze na območju občine.

Na predlog Enotne liste: Železna Kapla pomagala žrtvam poplav v Sloveniji

V predelih Slovenije je vremenska katastrofa povzročila veliko škodo. Tako tudi v sosednji občini Mozirje. Občinski odbor je na svoji zadnji seji v letu 1990 sklepal o podpori tej občini. Predlog predstojništva je znašal 10.000.— šil., nakar sta predvsem občinska odbornika EL zahtevala najmanj podvojitev te vsote. Svojo zahtevo sta utemeljila prav s povsem nesmiselnim pritratovanjem denarja za desetooktobrsko „marširanje“. Občino Železna Kapla je sodelovanje pri teh pohodih stalo 35.000 šil.—, za pomoč Mozirju pa naj bi zadoščevalo 10.000.— šil. Tako so se temu predlogu priključile tudi ostale frakcije in soglasno so sklenili, da se bodo vsi odborniki v ta namen odpovedali svoji sejnini.

Nadaljnja točka dnevnega reda je bilo zvišanje pristojbine za kanalizacijo. Frakcijski vodja EL Lado Hajnžič je dejal, da tako zvišanje najbolj prizadene tiste, ki si svojo eksistenco šele gradijo. To se pravi predvsem mlade in socialno šibke. Ker se ima EL za zagovornico slabših ali zapo-

stavljenih, sta odbornika EL glasovala proti zvišanju pristojbine za kanalizacijo. Zanimivo je morda tudi, da je proti glasoval še en mandat VP. S tem v zvezi pa še pomislek: Kje je ostala socialna solidarnost odbornikov SP in KP?

Najzanimivejša točka dnevnega reda pa je bila tokrat obravnavanje personalnih zadev. Odbornik EL Smrtnik je ostro obsodil politiko SP v zvezi s personalnimi za-

devami in dejal, da še vedno prevladuje miselnost, da moraš biti socialist, potem boš pa nastavljen. V občini Žel. Kapla je še vedno bolj pomembna strankarska pripadnost kot kvalifikacija in EL si bo prizadevala, da se bo to spremenilo.

Na koncu seje so se predstavniki vseh frakcij zahvalili za sodelovanje in drug drugemu zaželeli vesele praznike ter uspeha polno leto 1991.

EL predlagala pot za pešce v Kotmari vasi

Na začetku seje v sredo, 19. 12. 1990, je župan Hugo Götzhaber poročal, da je občina istega dne kupila na dražbi Movžarjevo hišo v Reki za 1.350.000 šil. Najpomembnejša točka seje je bil proračun za leto 1991. Redni proračun znaša v dohodkih in izdatkih 18.815.000, izredni pa 850.000 šil. Poleg tega je občinski odbor potrdil poročilo nadzornega odbora, sklenil dodatni redni in izredni proračun za leto 1990

(4.286.000 oz. 5.072.000 šil.) in odobril predlagani načrt za leto 1991. Ura občinskega delavca bo stala leta 1991 220 šil. (1990: 210), ura občinskega stroja pa 420 (lani isto). Občina ima na kotmirški banki kredit na tekoči račun v višini 500.000 šil. Smeti in odpadke bodo odvažali v vsej občini v enakih presledkih. Tako imenovani plebiscitni dar bo razdeljen tako: 500.000 šil. za asfaltiranje poti; 300.000 za športno igrišče; 100.000 za lepšo vas, popravilo križev ipd., 100.000 za turizem; 42.000 za kmetijstvo (npr. naprava za filtriranje mošta); 50.000 za 850-letnico Kotmare vasi. Predlaga se, da bi kmetje pomagali plužiti občinske poti. Ker do konca leta 1990 še ni bil oddan lov, je bil določen za oskrbnika dosedanji najemnik Josef Motschiunig. Določene so bile tudi potrebne formalnosti za oddajo lova. Občinski odbor je soglasno potrdil nujnost predlog (vložen 13. 11. 1990), v katerem EL zahteva, da bi se nadalje upirali obremenjevanju Roža in Gur s težkim cestnim oz. železniškim tovornim prometom. Za konec je župan prebral predlog EL o poti oz. pasu za pešce ob cesti Kotmara vas — Čahorče.

Božičnica je bila pri Pušniku v Šentkandolfu.

Zadnja seja v letu 1990 je bila v četrtek, 27. decembra. Občina bo kupila nov unimog (1200, 125 KM, ok. 1.250.000 šil.). Pri občinskih volitvah 10. marca 1991 bodo še neposredno volili župana. Zaradi tega se bo seveda tudi štetje zavleklo. Občina bo razdeljena po novem na štiri volilne okoliše. I — občina: Kotmara vas; II — ljudska šola: vse druge vasi, ki so doslej volile na občini; III — Gorje; IV — Ilovje. Volišči I in II bosta odprti od 6.30 dalje, III in IV pa od 7. ure naprej. Končec bo enotno ob 16. uri. Občinski odbor je tudi obravnaval letni načrt za 1991 (kanalizacija, priprave za 850-letnico Kotmare vasi leta 1992).

Enotne liste demokratično izbirajo kandidate

Predvolilna izbira mladinskega kandidata v Globasnici — EL Dobrla vas izvedla vprašalno anketo

V okviru Enotne liste v Globasnici je bila vedno namenjena posebna pozornost uveljavitvi mladine. Zaradi tega so tam tudi ustanovili Mlado EL, ki uspešno deluje predvsem z izdajanjem Globaškega časopisa. Mlada EL pa se je tokrat odločila, da izvede med vsemi mladinci v Globasnici predvolilno izbiro kandidata za mladino, ki naj bi zastopal interese mladine v novem občinskem svetu. To pa še prav zaradi tega, ker doslej mladina v občinskem odboru ni bila zastopana, čeprav je skoraj ena tretjina vseh volilnih upravičencev mladih.

Po božičnih praznikih je Mlada EL uspešno zaključila predvolilno izbiro; velik del povprašane mladine je namreč odposlalo pismo. Največ glasov si je pridobil Bernard Sadovnik, ki je bil tako izvoljen kot kandidat globaške mladine. Sledili so Joža Gregorič, Rado Markitz in Hubert Kordesch.

V Dobrli vasi pa je Enotna lista občane naprosila prek Dobrolskih novic, da na vprašalniku naznani svoje predstave in kandidate za EL Dobrla vas. Tudi tam so občani izbrali demokratično možnost in izpolnili ter vrnilo vprašalnik Enotni listi.

Kandidat mladine v Globasnici Bernard Sadovnik naj s svojim že uspešnim delovanjem na mladinskem področju zdaj nagovori globaško mladino za podporo pri občinskih volitvah.

TEDEN SLOVENSKE KUHINJE
od petka, 11., do četrтка, 31. januarja 1991

Otvoritev bo v petek, 11. januarja. Igral bo "Trio Antona Iskra", ki bo vsako nedeljo popoldan poskrbel tudi za glasbeni desert. Obenem Vas vabimo v petek, ob 18. uri, v Avsenikovo galerijo na otvoritev razstave mojstra Francija Kolmana (fotografije beneške maske).

Ob zvokih citer pa Vas bo v petkih in sobotah zabaval priznani citras Miha Dolžan

Vabi Vas gostilna - restavracija Avsenik "Pri Jožovcu"

pri AVSENIKU v Begunjah

Gostilna - Restavracija
AVSENIK
 Begunje 21, Tel. 064-73 4 02

Gostilna - Restavracija
AVSENIK
 Begunje 21, Tel. 064-73 4 02

Mlajši mladinski zbor SPD „Danica“ Foto: Fera

Novoletni koncert „Danice“

Tudi letos so v Šentprimožu s kulturno prireditvijo zakorakali v novo leto. Slovensko prosvetno društvo „Danica“ iz Šentprimoža je na svojem letošnjem koncertu, v nedeljo, 6. januarja, pozdravilo lepo število domačinov. Polna dvorana je zagotavljala, da bo društvo na svojih prireditvah tudi med letom deležno velike pozornosti domačinov.

Preteklo nedeljo je nastopila poleg mlajšega mladinskega zbora in mešanega pevskega zbora „Danica“ tudi vrhunška vokalna skupina AVE iz Ljubljane. Spored je povezoval Stanko Wakounig.

Dob: Mežnarici v slovo

Doroteja Randeu, po domače Mežnarica v Dobu, je na Sveti dan lanskega leta zjutraj za vedno zatislila svoje oči. V 71. letu starosti jo je Vsemogočni odrešil hude bolezni in jo odpeljal k sebi.

Rajna je bila doma pri Čomru v Vogrčah. Družina je bila velika, štela je devet otrok. Doroteja je morala že s štirinajstim letom ter do svoje poroke z Mežnarjevim Anzejem služiti pri kmetih. Bila pa je tudi vneta cerkvena pevka; ljubila je domače cerkvene, zlasti Marijine pesmi, kakor je ljubila družbo s cerkvenimi pevkami in duhovščino.

Ko se je poročila k Mežnarju v Dob, ni nosila samo glavnega bremena pri delu na domačem posestvu. Ne samo, da je bil njen mož Anzej, ki je umrl leta 1968, invalid — od vsega začetka je stregla in pomagala lajšati težko bolezen tudi moževemu očetu, teti Julki, svojčas po celi fari znani organisti, ter teti Mojcki. Kdor nima priložnosti, da bi v taki meri opravljal neprecenljiva dela usmiljenja, bo to komaj znal oceniti. Mnogim od nas je kaj takega preveč tuje.

Tembolj bo rajna Mežnarica deležna v večnosti pravične zahvale ter duševnega blagra. Da je lahko prenašala svoje zemeljske skrbi, za to je potrebovala dobro voljo. Sedaj pa se je ta njena dobra volja spremenila v večno veselje.

Leta 1984 je tudi Mežnarico, ki je mdr. rada prebirala Naš tednik, prizadela huda bolezen. Ni se več mogla od nje prav opomoči, bila je do svoje smrti privezana na voziček. V veliko oporo ji je pri tem bila njena snaha Silvija, a tudi njene prijateljice in znanke iz Vidre vasi ter Vogrč, ki so jo obiskovale in ji s pesmijo ter dobro besedo prinašale razvedrilo. Za to se jim družina Randeu iskreno zahvaljuje.

V soboto, 29. decembra, smo rajno položili v družinski grob na nončevaškem pokopališču. Pogrebne obrede so opravili pater Kotnik, dv. sv. dr. Pavle Zablatnik in Florej Zergo, župnik v Kazazah. V slovo pa so ji zapeli domači cerkveni pevci.

„Gospod, vidim tvoje obličje in vem — ni bilo zaman.“ Te besede, ki smo jih brali v osmrtnici, je napisal Jakob, sin rajne Mežnarice. Prepričani smo, da je ta misel prava vez med rajno v večnosti in žalujočimi sorodniki in znanci. Vsem prizadetim izrekamo naše iskreno sožalje.

-Kuj-

ČESTITAMO

V sredo, 9. januarja 1991, je praznovala **Neži Wuzella** iz Šentjakoba v Rožu svoj 50. rojstni dan. Znanci in prijatelji ji želijo, da bi tudi v bodoče lahko sodelovala in podpirala kulturno delovanje v Šentjakobu. Predvsem pa ji želijo zdravja in sreče v krogu družine.

V Šmarjeti praznuje jubilejni rojstni dan **Paula Zalesnik**. Mnogo zdravja, sreče in zadovoljstva. To je iskrena želja znank in znancev.

Svoj 81. rojstni dan obhaja v Pribli vasi **Folti Komar**. Iskrene čestitke.

Društvo upokojencev Podjuna čestita naslednjim članom: **Tončki Hobel** iz Vesel pri Šentprimožu, **Mariji Kovatsch** iz Metlove in **Blažu Kordeschu** iz Podjune.

Te dni je obhajal svoj rojstni dan tudi **prof. dr. Anton Wutte**. Nekdanjemu profesorju na Slovenski gimnaziji vse najboljše ter še mnogo zdravih in zadovoljnih let.

Valentin Dobeitz iz Lepene pri Železni Kapli praznuje te dni svoj 83. rojstni dan. Iskrene čestitke!

Matilda Račnik iz Dolinčič pri Šmihelu praznuje svojo 40-letnico. Mnogo sreče ter osebnega zadovoljstva tudi v bodoče.

Pred kratkim je obhajal 70-letnico **Hanzi Mischitz**, pd. Krajnc v Želučah pri Bilčovsu. Iskreno čestitamo in kličemo še na mnoga zdrava leta.

V Zgornjih Žamanjah praznuje svoj 60. rojstni dan gospod **Tone Goltnik**. Jubilatno iskreno čestitamo in mu želimo še mnogo zdravih in zadovoljnih let!

Slovensko društvo upokojencev Pliberk želi vse najboljše za rojstne dneve naslednjim članom: **Albertu Smrečniku** iz Globasnice, **Mariji Kuežnik** iz Doba, **Alojziji Müller** iz Vogrč in **Mariji Linhard** iz Libuč. Iskrene čestitke!

Dr. Marija Makarovič in slikarka Jana Dolenc

Foto: Fera

Noša in oblačilna kultura v Šmihelu in okolici

Etnografinja dr. Marija Makarovič in akademska slikarka Jana Dolenc sta v nedeljo, 6. januarja 1991, v farni dvorani v Šmihelu domačinom predstavili del njihove kulturne zgodovine. Noša in oblačilna kultura v Šmihelu in okolici — naslov prireditve, na katero je vabilo Katoliško prosvetno društvo v Šmihelu. Domačini sami so si vrnili del svoje kulture s tem, da so o noši in oblačilih iz starih časov pripovedovali etnografinji dr. Mariji Makarovič.

Akademska slikarka Jana Dolenc pa je pripovedovanje

domačinov s svojo umetniško roko ovekovečila na papirju. Razstavljena dela prikazujejo noše in oblačila. Tako je Krščanski kulturni zvezi v sodelovanju s KPD „Šmihel“ uspelo rešiti pozabe ne le spomine na nekdanjo nošo in oblačila v Šmihelu, temveč ustvariti na papirju vidno podobo le-teh v sliki. Razstavljenih je bilo tudi nekaj starih še ohranjenih oblačil in noš. Odprtje razstave je pevsko zaokrožil mešani pevski zbor GOROTAN; spomin na pretekli čas pa so obudili tudi domači pripovedniki.

† Milan Mikel

Po božičnih praznikih nas je pretresla žalostna vest, da nas je nepričakovano, v 25. letu starosti, zapustil nadebudni mladenič, Milan Mikel iz Svaten, študent veterine na Dunaju. Mladi Milan je potomec rodu „Miklove Zale“. Kot mōra je legla ta vest nad vso faro. Domači so pričakovali, da mladi Milan pride domov za božične praznike. Ko ga ni bilo, so mislili, da je šel s študenti v Slovenijo. Ko se je v sredo brat Hubert, ki je bil doma za praznike, vrnil spet na Dunaj, je šel obiskat Milana v njegovo stanovanje. In kaj je tam našel? Mrtvega Milana!

Milan se je rodil pri pd. Miklunu v Svatah in je bil najmlajši od osmih otrok. Pokojni je osem let obiskoval slovensko gimnazijo; kot gojenec je bil aktiven tudi pri Koroški dijaški zvezi ter pri Odru mladje. Poleg tega je sodeloval pri šentjakobski katoliški mladini ter tam vodil otroško mladino. Sploh je bil znan, da je povsod rad pomagal in se mu je tudi naš župnik zahvalil za pomoč v fari. Tudi prepeval je rad in je bil vključen v mešani zbor SPD „Rož“. Rajni je bil mirnega, prijetnega značaja in povsod priljubljen.

Žalostno so na novega leta dan pozvaljali šentjakobski zvonovi, celo nebo je žalovalo,

ko je ogromna množica znanec in prijateljev spremljala rajnega Milana na pokopališče v Šentjakobu.

Pred mrtvaško vežico so mu pevci „Roža“ zapeli pesem „Njav čriz izaro“. Mašo zadržnico je bral župnik Jurij Buch, olepšali pa so jo pevci cerkvenega pevskega zbora. Angelika Fugger se je v imenu otroškega zbora zahvalila Milanu za njegovo požrtvovalno delo v otroškem zboru. Le-ta mu je pod vodstvom Gabi Amruš v zahvalo zapel dve pesmi ob spremljavi kitare. Župnik Jurij Buch je v pridigi orisal življenje in delo pokojnega Milana. Ob grobu se je mešani zbor „Rož“ poslovil s pesmijo „Pojdam v Rute“.

Na tem pogrebu ni ostalo nobeno oko suho. Ob pogledu na mater, katere bolečina ob izgubi sina je bila neizmerna — težko je pričakovala, da bi se Milan kmalu vrnil v domači kraj kot veterinar — vendar se je vrnil le k zadnjemu počitku. Dragi Milan, počivaj mirno v domači zemlji, katero si nadvse ljubil!

Težko prizadeti družini in predvsem ljubeči materi izrekamo na tem mestu naše iskreno sožalje.

† Marija Serajnik

V petek, dne 4. januarja 1991, je preminila po kratki bolezni gosa Marija Serajnik, pd. Serajnica iz Svaten — iz rodu Miklove Zale poznanih Serajnikov. Pokojna je bila rodom iz sveške fare; poročila se je z Jožejem Serajnikom in tako prišla na Serajnikov dom. Doživela je 76 let. Njeno življenje ni bilo samo z rožcami posuto. Bili pa so tudi veseli trenutki. V zakonu so se jima rodili štirje otroci. Rajna je bila priljubljena

pri sosedah, saj je bila mirnega značaja in nikomur ni hotela kaj slabega.

V ponedeljek, 7. januarja 1991, smo jo pospremili k njenemu zadnjemu počitku na pokopališče v Šentjakobu. Mašo zadržnico je opravil gospod župnik Matej Nagele. Ob mrliški vežici so ji pevci zapeli pesem „Srce je žalostno“, ob grobu pa „Vigred se povrne“.

Rajna naj se odpočije od tegob življenja v domači zemlji! Sinu in hčerkam pa izrekamo naše iskreno sožalje ob izgubi dobre matere. Mi.

Kotmara vas: Selani so gostovali — Na praznik svetih treh kraljev so gostovali v Kotmari vasi igralci KPD „Planina“ iz Sel z „Igro apostolov“ Maxa Mella (v slovenščino jo je prevedel hodiški žpk. Lovro Kaselj). Za uvod so zapeli Smrtnikovi fantje nekaj pesmi, med njimi tudi božične. Ob koncu lepo obiskane prireditve se je zahvalil župnik Maks Michor igralcem, pevcem in vsem, ki so prišli. Nikomur ni bilo žal.

Šentjanž v Rožu: Novice iz starega leta

V spomin Mariji Lapuš

Ko smo z veseljem pričakovali božične praznike in iztek starega leta, se nam je oglasil mrtvaški zvon iz zvonika šentjanške cerkve in naznanjeval iztek zemeljskega življenja Marije Lapuš, pd. Šuštarjeve matere iz Podsinje vasi. Od 19. julija, odkar je umrla Johana Černic, pd. Habnerjeva mati, v redki življenjski starosti 91 let, je bila Šuštarjeva mati naša najstarejša faranka. V 88. letu zemeljskega življenja jo je Bog tik pred božičem, 19. decembra, poklical s tega sveta. Rajna se je rodila leta 1903 na kmečki hiši pri pd. Vhacelnu v Podsinji vasi, svoja otroška in dekliška leta je preživela večinoma doma pri starših na kmetiji. Po nekaj letih prve svetovne vojne se je omožila s Florijanom Lapušem, na Šuštarjev dom, takorekoč v seseščino. V zakonu si je želela družinske sreče in postala je mati osmim otrokom, ki so jo vsi spremlili na kraj večnega počitka. Količko truda in nenaspanih noči je morala žrtvovati kot mati v tako mnogoštevilni družini, česar pa ni obešala na veliki zvon; srečevali smo jo vselej dobre volje in nasmevano. V Šuštarjevi družini je vladala globoka vernost in zvestoba slovenskemu narodu; tudi to je gojila Šuštarjeva mama. Leta 1942 so se spet vsi srečno vrnil na svoj dom. Rajno je Bog obdaroval z zdravjem, samo nekaj mesecev pred smrtjo je začela bolehati; bila je v bolnišnici. Hči Rezi jo je nato vzela v oskrbo na svoj dom, kjer je tudi umrla. 22. decembra smo rajno ob zelo veliki udeležbi žalnih gostov pospremili na šentjanško pokopališče, kjer je ob strani pred petimi leti umrlega moža našla svoje zadnje bivališče. Gospod župnik Franc Hudl, ki je ob asistenci župnika iz Slov. Plajberka vodil pogrebne obrede, se je pri maši zadržnici v lepih besedah poslovil od rajne. O minulih in težkih časih izseljenišтва je v imenu izseljencev spregovoril njih zastopnik Jože Partl. Mešani cerkveni pevski zbor, pod vodstvom Martine Richter, pa je z žalostinkami olepšal njeno zadnjo zemeljsko pot.

„Za nas ostaneš nepozabna,“ so bile poslovilne besede vseh njenih otrok. Šuštarjeva mama naj se mirno odpočije v domači zemlji.

Največji požar zadnjih sedmih let

Po sedmih letih smo doživeli v Šentjanžu zopet velik požar. 20. nov., okoli 8. ure zvečer, je začelo goreti gospodarsko poslopje Manfreda Müllerja, pd. Krajevca v Šentjanžu, ter sosedov hlev in gospodarsko poslopje Marije Ratz, ki stoji samo dva ali tri metre oddaljeno od Krajevca. Posebno za očeta

Horajnika, ki je lani meseca oktobra prekoračil že 85. leto starosti, je bil hud udarec, ker je še danes z dušo in telesom kmet. Živino so rešili, enako tudi večji del gospodarskih strojev. Kako je prišlo do požara, še do danes ni jasno.

Popravili smo farno pokopališče

Septembra smo se lotili popravila farnega pokopališča. Delo je prevzelo zidarsko podjetje Franc Begusch iz Bistrice v Rožu. Postavili so nov zid na vzhodni, severni in deloma na zahodni strani pokopališča; hkrati smo povečali pokopališče za tri vrste grobov. Skupni račun je znesel pol milijona šilingov, kar je krila občina. Bakreno streho, s katero je pokrit novi zid, pa je napravilo kleparsko podjetje Hedenik iz Velinje vasi. Te stroške, okoli sto tisoč šilingov, pa je morala prevzeti cerkvena blagajna. Zid na južni strani, ki je tudi potreben popravila, pride na vrsto v tekočem letu. Tako obnovljeno farno pokopališče dolga leta ne bo delalo skrbi našim naslednikom.

Zgrajena tudi proga za sankanje

23. dec. so predali svojemu namenu novo naravno progo za sankanje. Celo leto so jo pripravljali, deloma pod zelo težkimi pogoji; služila bo mednarodnim sankarskim tekmam. Izpeljana je po stari gorski poti izpod šentjanških Rut v dolino nad Šentjanžem. Razen častnih gostov so bili povabljeni tudi vsi drugi občani, ki so se v velikem številu lepega zimskega popoldneva zbrali na točki, kjer se bodo vrstili uspehi mednarodnih tekmovalcev. Kot prvi je besede spregovoril župan Bistriške občine Hubert Gradenegger; seznanil nas je s postopkom in dokončnim uspehom te sankarske proge. Zahvalil se je prejšnjemu županu Otmarju Baurechtu, ki je največ pripomogel, da je spravil vse potrebno v tir. Med častnimi gosti so bili še deželni poslanec Reinhold Gaugg, ki je zastopal deželnega glavarja, predsednik koroške sankarske zveze Sieghard Schretter ter namestnik deželnega glavarja dr. Peter Ambrozy. Da bi na progi ne prihajalo do večjih nesreč, sta jo priporočila v božje varstvo pater Ivan iz Sveč in naš župnik Franc Hudl. Za uvod in ob koncu je moški zbor Harmonie iz Bistrice zapel nekaj pesmi. Priljubljena muzikanta Lojz in Tonč pa sta poskrbela za veselo razpoloženje. Nazadnje so nekateri tekmovalci pokazali, kako se bodo borili za svoje zmage. Naša občina si zelo prizadeva za športno delovanje mladine, bodisi v poletnem ali zimskem času.

Naš tednik: Gospod dekan, zdaj že nad 32 let upravljate šmihelsko faro in dekanijo Pliberk. Če se zazrete na ta čas, kaj vam najbolj nazorno pade v oči, kaj se je v tem času najizraziteje spremenilo?

Dekan Srienc: Najbolj mi pade v oči, na žalost negativno, da so se naši otroci potom staršev odtujili slovenskemu materinemu jeziku in s tem izgubljajo svojo identiteto. Ko sem prišel v šmihelsko faro, na naših vaseh nisi srečal skupine otrok, ki ne bi govorila med seboj slovensko. Danes je to že obratno. So pa tudi vesele ugotovitve. V naši fari imamo danes precej slovenskih dijakov, študentov in študentk; Slovenska gimnazija je blagoslov in podvig, predvsem pa opora samozavesti, ki jo nujno potrebujemo. Z njo je bil omogočen tudi naš gospodarski podvig. Gospodarska osamosvojitve je za vsak narod velikega pomena. Potem raste v svojem ponosu in samozavesti.

Naš tednik: Govorili ste o asimilaciji. Kje so po Vašem mnenju razlogi za negativni razvoj?

Dekan Srienc: Rekel bi, da je v veliki meri kriva šola. Tudi neenotnost v slovenskih vrstah je prispevala svoje; če bi bili med seboj bolj enotni, bi bil odpor lahko večji. Z enotnostjo bi verjetno lahko preprečili šolski model leta 1959. Po mojem mnenju bi bila najbolj idealna šolska ureditev, ki je veljala pred letom 1959. Če bi se otroci od vsega začetka učili obeh jezikov, bi bilo sožitje med obema narodoma v deželi boljše. Vsak bi vsakega razumel, predvsem pa bi lahko zdaj vsi koristili odprtje slovanskega sveta. Zdaj bo slovenščina še večjega pomena, na žalost pa se je pri nas že preveč ljudi odtujilo od materinščine.

Naš tednik: Kot župnik zelo budno in pozorno spremljate dogajanje v fari. Ste mnenja, da gre tudi negativni pojav asimilacije h koncu?

Dekan Srienc: Bojim se, da bo šel ta negativni pojav še naprej. Morda ne s tisto naglico in ostrino kot doslej. To pa bo precej odvisno od tega, če se

bodo koroški Slovenci našli med seboj, ali bodo skupno mislili, ne glede na svetovne nazore, mišljenje in tako naprej. Koroški Slovenci morajo priti končno do zavesti, da je potrebno opustiti vse postranske interese in osebne interese in nastopiti v narodnostnih vprašanih strnjeno in enotno. Če bi bilo možno to doseči, bi se tudi asimilacija vsaj delno ustavila. Pri ustavljanju asimilacije pa igra precejšnjo vlogo tudi gospodarstvo; na dvojezičnem ozemlju je potrebno nuditi ljudem delovna mesta. Asimilacijo so v zadnjih desetletjih pospešile Slovincem nasprotujoče organizacije. Očitno je njihov cilj asimilacija, reducirati slovensko narodno skupnost na minimum. Veljalo bo reducirati njihov vpliv.

Naš tednik: Neenotnost znotraj slovenske narodne skupnosti je danes vse bolj očitna in škoduje narodni skupnosti, kot pravite. V povojnih letih ste Vi bili med ustanovitelji Narodnega sveta in ste pozneje sodelovali pri krojenju narodne politike. Ali ste danes še vedno mnenja, da tedaj ni bilo možno ustanoviti ene močne narodne organizacije?

Dekan Srienc: Glavna krivda, da ni prišlo do skupnega zastopstva, je bila v sistemu „matične“ države. Če bi Slovenija tedaj želela, da se koroški Slovenci strnejo v eno enoto, bi bilo to mogoče. Slovenija pa je tedaj samo razdvajala enotnost koroških Slovencev, kar je bil verjetno največji greh, ki je bil storjen. To je bilo tudi najbolj usodno ravnanje za slovensko manjšino na Koroškem.

Naš tednik: Kje so vzroki, da ste pomagali pri ustanovitvi Narodnega sveta?

Dekan Srienc: Velika večina naših ljudi je nasprotovala politiki „levice“. Vedeli smo, da je njena politika zelo nevarna za narodno skupnost, zato smo kot protiutež ustanovili Narodni svet.

Naš tednik: Kakšen odnos pa ste imeli do prvega predsednika Narodnega sveta dr. Joška Tischlerja?

Dekan Srienc: Tischlerja

Pliberški dekan in šmihelski župnik Kristo Srienc je pred letom praznoval svoj 80. življenjski jubilej. Kristo Srienc je že nad 32 let v šmihelski fari, kjer je vsestransko spoštovan in priznan duhovni upravitelj. Posebne zasluge mu je vsekakor pridoval za slovensko narodno skupnost, ki mu je bila vedno zelo blizu.

Gospod Srienc se je rodil leta 1910 v Podlogu pri Škorjani Suhi. Leta 1924 je šel na gimnazijo v Celovec, leta 1932 je maturiral in bil sprejet v celovško bogoslovje ob Lendu. Ker je tam prišlo do precejšnjih porazumov med slovenskimi in nemškonalnimi bogoslovci, je šel v seišče v Innsbruck. Leta 1938 je bil v Innsbrucku posvečen za duhovnik. 24. julija istega leta pa je pel na Suhi novo mašo. Nato je kaplanoval v Šentpavlu, nato pa je župnik v Malti, Šentlipšu, nato pa je prišel v Šmihel.

V pogovoru z Našim tednikom je gospod dekan ocenil svoje delovanje, kot narodno zavedni dušni pastir se zelo kritično in preudarno posveča narodnim vprašanjem.

Z dekanom Kristom Sriencem se je pogovarjal Silvo Kuzmanič.

Duhovnikova dolžnost je, da skuša združiti ljubezen do Boga in ljubezen do naroda!

sem poznal že iz študentskih let. Do njega smo imeli študentje nekakšno spoštovanje, priznavali smo njegove talente in politične sposobnosti. Bil je daljnoviden politik, ki je bil v stanju reševati pereče manjšinske probleme. Za mlade, izobražence, zlasti pa za duhovnike je dr. Tischler predstavljal tistega po naravi obdarjenega ljudskega voditelja, kateremu smo tedaj popolnoma zaupali. Osebo pa smo se čutili prizadete tedaj, ko je ravno Slovenija in nekateri na Koroškem, ki so se sistemu v Sloveniji popolnoma vdali, Tischlerja črtili in vedno znova napadali.

Naš tednik: Kakšen odnos pa ste imeli do prvega predsednika Narodnega sveta dr. Joška Tischlerja?

Dekan Srienc: Tischlerja

Naš tednik: Kakšne so bile

na začetku razmere, v katerih ste se trudili za slovenski narod?

Dekan Srienc: Seveda je bilo težko. Narodni svet je izdal in odgovarjal za Kroniko (pozneje Naš tednik), denarja pa ni imel. Tako smo odborniki skušali pomagati s prostovoljnimi prispevki; zlasti duhovniki smo vedno kaj prispevali. Dajali smo naše plače, da je časopis lahko izšel. Vestnik je tedaj denarno podpirala Slovenija, česar Kronika ni bila deležna.

Naš tednik: Torej ste veliko pozornost polagali na izdajanje lastnega glasila?

Dekan Srienc: Kdor ne bere

absolutno zaupanje ljudstva in so bili bolj ali manj stebri verskega in narodnega življenja. Plebiscitu leta 1920 je bil za slovensko narodno skupnost v tem oziru na žalost usoden. Po plebiscitu je Koroško zapustilo okrog 40 duhovnikov, ki so se umaknili v Slovenijo. Čeprav sta tedaj škof Hechner in deželni glavar Leimisch dajala slavne izjave, da bo slovenska narodna skupnost dobila vse pravice, je ostalo le pri obljubah. Vrzel, katero so zapustili odšli slovenski duhovniki, je bila še dodatno negativno usodna za koroške Slovence in je skrajno slabo vplivala na razvoj.

Naš tednik: Pa tudi po 2. svetovni vojni slovenski duhovniki niso imeli lahkega dela...

Dekan Srienc: Tedaj so bile velike težave tudi na cerkvenem področju. Od najvišje strani so nam svetovali, naj se odpovemo tisti „najljubši ideji ljudstva“ (Lieblingsidee des Volkstums). Zlasti v obrobni farah so nastavljali duhovnike, ki so potem ljudstvo načrtno asimilirali in niso nudili tiste jezikovne odprtosti, katero bi ljudje v teh farah zaslužili. Na ta način se je potem nemški pas pomaknil spet bolj proti jugu. Takšnih far je več — npr. Šentjurij, Mostič, Kneža, Djekše, Otmanje ali pa na Zilji Sv. Štefan itd. Vse te fare so bile nekaj še pretežno slovenske, zdaj pa so pomembne. Danes se lahko tudi cerkvene oblasti tozadevno potrkajo na prsi: „Mea culpa.“

Naš tednik: Danes je vse manj mladih, ki bi bili pripravljeno stopiti v duhovniški poklic. Zakaj?

Dekan Srienc: Težave so v tem, da z organiziranih strani prihaja vedno več napadov na slovenske duhovnike, ki se sami le težko branijo. Zato bi pričakoval, da jih proti krivičnim napadom ščiti škofija. Imam vtis, da škofija pod vplivom nacionalnih elementov mnogokrat poslušata tiste, ki napadajo slovenske duhovnike, ki so manj zahtevni (tako tudi naše ljudstvo) in se ne branijo tako glasno kot tisti, ki jih napadajo.

Naš tednik: Kot dušnega pastirja sta Vas v Vaši fari in dekaniji spoštovala vedno oba naroda, čeprav Vašega prizadevanja za slovensko narodno skupnost nikolet niste prikrivali. To doseči gotovo ni enostavno?

Dekan Srienc: Tudi nemško govoreči farani so me vedno sprejeli in spoštovali, ker sem se vedno trudil, da sem tudi vsem tistim, ki res ne razumejo slovenskega jezika, prišel z odprtim srcem naproti. Jaz vsakega „Nemca“ spoštujem in se bom tudi v prihodnje trudil v to smer. Seveda me vest vedno silil, da pri tem ne smem prikrajšati svoje narodne skupnosti. Nimam pa prevelikega naroda, da bi prišel tistim naproti, ki so zatajili svoj narod in jezik in ga še znajo, tako da mi vest ne dopušča, da bi jaz kot duhovnik še dalje germaniziral te kraje. To bi bilo nekaj grešnega, nekaj protinaravnega, nekaj zelo bolečega.

Naš tednik: Gotovo ste kdaj že sami razmišljali tudi o povezavi vloge duhovnika, ki se na eni strani trudi za duhovne potrebe faranov, na drugi strani pa za obstoj svoje narodne skupnosti. Se to da spojit?

Dekan Srienc: To se lahko ujema. Duhovnik mora ostati človek, mora človečnost poudarjati, jo živeti in jo tudi pokazati, saj je tudi Kristus postal človek. Združeval je svojo človeško naravo z božjo. Tako se mi zdi, da je tudi duhovnikova dolžnost, da skuša oboje združiti, ljubezen do naroda in ljubezen do Boga. Tega se po mojem mnenju ne da ločiti. Če duhovnik najde dobro linijo, bo to gotovo vsak kristjan s spoštovanjem sprejel.

Naš tednik: Imate kakšno posebno željo, da bi se vam v Vaši fari še izpolnila?

Dekan Srienc: Preden bom stopil z odra kot duhovnik, bi v naši fari zelo rad doživel novo mašo. Veliko upov je splavalo na žalost po Dravi. Morda pa se bo le še uresničila moja želja.

TEDNIKOVA

KNJIŽNA POLICA

Pripravil
Vincenc Gotthardt

• Novo življenje. Kot begunka v gospodarskem čudežu

Walburg Leheldt je napisala svojo drugo knjigo, ki priča o begunstvu in o življenju v tujini. Živela je na Poljskem, tako kot njen mož; bila je poljska državljanka nemške narodnosti. Na Poljskem je bila srečna; s poljskim okoljem ni imela problemov. Uvod v drugo avtobiografsko delo je napisal nosilec mirovne nagrade nemškega knjižnega trga Wladyslaw Bartoszewsky. V njem ugotavlja: „Posebnost ‚primera Leheldt‘ je v popolnoma objektivnem ocenjevanju preteklosti, v pravičnem opazovanju nezakrivenih posledic druge svetovne vojne ter v nedvomljivi simpatiji do Poljakov in do Poljske, ki jih je Leheldtova v svojem življenju srečala. Ta druga avtobiografska knjiga Leheldtove je izšla v času, ko je bila avtorica stara nad 75 let. Obe avtobiografski knjigi sta nerazdružljiva dela, ki poročata o življenju begunka, ki je morala s svojo družino zapustiti nekdanjo domovino Poljsko in v Nemčiji kot begunka začeti znova.

Walburg Leheldt poroča v knjigi o težavah, s katerimi so se morali begunci spopasti v petdesetih letih: niso namreč imeli niti dovoljenja, da se priselijo, pa tudi stanovanj niso dobili, niti državnih kreditov.

Velik konjiček avtorice so knjigi. Tako nadarjena Walburg z jahanjem nastopa na turnirjih v Franciji, Španiji, Ogrskem in na Poljskem, svoji nekdanji domovini. Danes avtorica ne živi samo v Nemčiji, ampak tudi ob Azurni obali (Cote d'Azur). V zaključnih besedah svoje zadnje knjige upa avtorica predvsem na „etnotno Evropo brez prepira glede meja, ki nudi vsakemu možnost, da živi, dela in se udomači tam, kjer želi, ne glede na narodno in jezikovno pripadnost.“

Walburg Leheldt: **NEUES LEBEN. Als Flüchtling im Wirtschaftswunder.** Limes Verlag. 1990.

• Od boga pozabljeno mesto

Niti v gostilnah ni nikogar več. Od boga zapuščeno mesto je zapisano smrti. Davkov nihče ne plačuje. Mesto z 9861 prebivalci najde izhod: župan ponudi svoje mesto finančno močnim osebam kot zatočišče. Za milijon dolarjev v gotovini ponuja Durango, mesto, ki ga je celo bog pozabil, varnost in zatočišče vsakemu, ki si to lahko privoščiti. To pa z vleče v mesto najbolj znane zločince, kar naposled privede tudi do prvih zločinov.

Roman je napisal znani ameriški avtor napetih romanov Thomas Ross. Za dolgčas med posameznimi poglavji njegovega najnovejšega romana ni časa. Roman ni le fiktivni ampak nakazuje

tudi smeri, kako včasih najti poti tudi iz najbolj zavoženih položajev, od koder ne vodi le posamezna pot, temveč jih je več. Potrebno je zastaviti le prvi in pravi korak.

Thomas Ross: **GOTTES VERGESSENE STADT.** Roman. Ullstein. 1989.

• Kdor noče poslušati

Državnozbornski poslanec Zelenih Peter Pilz ni napisal romana. Napisal pa je knjigo o svojem pogledu na politično prenovo v Avstriji. Svoje izbrane besede je strnil v dveh poglavjih: SEDANJE STANJE in ALTERNATIVA.

V uvodnih besedah piše, da že več let hodi po deželi sem ter tja in pridiga o zahtevi po zeleni spremembi. „Največ poslušalcev me že dolgo pozna in si, kadar me zagledajo, z grozo zatisnejo ušesa. Samo kdor noče poslušati, mora brati, zato sem napisal knjigo.“ Ironično pa je Peter Pilz še pripomnil, da je bilo odločilno, da se je lotil pisanja knjige, ko mu je založba obljubila, da bo zadnja stran krasila njegova slika. Bralec je prijetno presenečen, ko pogleda knjigo in na zadnji strani zagleda sliko, ki predstavlja komaj deset let starega Petra Pilza.

Kdor se zanima, kakšno je Pilzovo mišljenje in kakšne so alternative kako ulti iz zagate betona in gumija, mu knjiga ponuja zanimivo čtivo.

Peter Pilz: **LAND ÜBER BORD.** Kein Roman. Verlag für Gesellschaftskritik. 1990.

• Demokrati proti svoji volji?

Demokrati proti svoji volji? je naslov knjige, ki skuša razkrinkati protislovja avstrijskega „premagovanja preteklosti“; hkrati raziskuje, do kolikšne mere so prav danes še (ali že spet) navzoče fašistične in antidemokratske zasnove v naši družbi. Podnaslov knjige še jasneje zarisuje vsebinsko knjigo. Izrisane naj bodo avtoritarne tendence in antisemitizem v 2. republiki. Zgodovinarica Barbara Kaindl-Widhalm ugotavlja v uvodu, da je v Avstriji demokracija nastajala vedno v zvezi z zunanjepolitičnimi dogodki. Omenja letnico 1918 in 1945. Leta 1918 je nastala Avstrija kot demokratična republika po zlomu avstro-ogrske monarhije. Leta 1945 pa je bil poraz Nemškega rajha, v katerega je bila Avstrija vključena kot „Ostmark“ in ki je privedel do ponovne vzpostavitve avstr. samostojnosti in demokracije. O antisemitizmu spregovori avtorica kot o avstr. kali nacional-socializma. Antisemitizem po letu 1945 pa označuje kot „simptom preteklosti, ki je živa“.

Barbara Kaindl-Widhalm: **DEMOKRATEN WIDER WILLEN? Autoritarne Tendenzen und Antisemitismus in der 2. Republik.** Verlag für Gesellschaftskritik 1990.

Trideset let resnega in napornega prizadevanja, dolge in neštete vaje in neskončna pota vseh pevk in pevcev v tej dolgi dobi so dospela v sredo, 2. januarja 1991, na vrhunec, in sicer ob obisku pri sv. očetu, Janezu Pavlu II. Nas, ki nismo šteli niti en promil navzočih v velikanski sprejemni avli, je nagovoril papež v naši slovenski govorici. Omenil je „bogato umetniško gojenje narodno-verske pesmi“ in nam želel: „Naj vesela pesem brez prestanka doni v Vaših srcih in blagodejno odmeva v Vašem okolju!“ Ganjeni smo navdušeno zapeli „O slovenska domovina“.

Ko je sveti oče podaril vsem zbranim apostolski blagoslov, je prišel k nam, pozdravil najprej našega pevovodjo Jožea Ropitza ter zatem podal vsakemu roko in očetovsko pogledal v oči. Vmes smo prepevali; ko smo odpeli eno od pesmi, je papež Janez Pavel II., stoječ med nami, iskreno in navdušeno zaploskal. S tega viška Gallusove zgodovine se bomo podali v vsakdanost pevcev. To doživetje bo za vse nas vir novih moči, vir poživiljenega navdušenja ter vrelec srčne okrepiteve za nadaljnje zborovsko prizadevanje.

Po Rimu — vtisi in doživetja

V Rimu smo se mudili od 1. do 5. januarja 1991. Po Rimu nas je

vodil msgr. dr. Andrej Kajžnik, ki nam je znal v razumni razlagi pokazati stari Rim in njegovo zgodovino. Ob obisku glavnih cerkva nas je popeljal nazaj k izvoru krščanstva v Rimu. Nakazal je rast in razvoj katoliške Cerkve po Evropi. Vodil nas je do velikih, zgodovinsko pomembnih stavb, ki so jih dali graditi papeži v dolgih dobah. Preko doživetij — avdientca pri papežu in nova maša šestdesetih novomašnikov v cerkvi sv. Pavla — nam je znal g. Kajžnik odpreti poglede na cerkev, ki postaja, stoječ na pragu v tretje tisočletje, res svetovna Cerkev.

Na grobu sv. Cirila v cerkvi sv. Klemenca nam je bilo priklicano v spomin življenje svetih bratov sv. Cirila in Metoda. Vodič nam je po-

Občni zbor SPD „Drabosnjak“ na Kostanjah Po enem letu bo J. Lesjaka nasledil H. Dragaschnig

Pred nedavnim je imelo Slovensko prosvetno društvo „Drabosnjak“ na Kostanjah svoj redni občni zbor. Predsednik Janez Lesjak je v svojem poročilu opozoril na folklorne večere v poletnih mesecih v Vrbi, na obali Vrbskega jezera ter na PASIJON, ki ga je lansko leto uprizorilo društvo skupno s Krščansko kulturno zvezo. Iz društvene dejavnosti preteklega doba je

Janez Lesjak

Hanzi Dragaschnig

Lesjak še prav posebej omenil, da prihajajo na Kostanje študentje in znanstveniki, da si ogledajo Drabosnjakov dom in Drabosnjakovo zapuščino. Veselilo ga je tudi, da je društvo pomagalo pri pripravi razstave Drabosnjakovih del v Kurnikovi hiši v Trziču. Z veseljem je Lesjak poročal, da je delo na Drabosnjakovem domu končano ter dodal, da je bil ta dom popravljen izključno s pomočjo darov.

V imenu Krščanske kulturne zveze se je Nužej Tolmajer še posebno zahvalil Janezu Lesjaku, ki je gonilna sila, in mlademu Hanziju Dragaschnigu, ki se je vključil v priprave Pasijona.

Za predsednika je bil za leto dni izvoljen Janez Lesjak, katerega bo nato nasledil Hanzi Dragaschnig, sedmji podpredsednik. Odbor sestavljajo: tajnik: mag. Štefan Lesjak, nam. tajnika: Eva Dragaschnig, blagajnik: Joachim Lesjak, nam. blagajnika: Herman Mačnik ml., knjižnica: prof. Milan Kupper, nam. knjižničarja: Erika Lukan, preglednika: Ivan Lukan in Herman Mačnik st.

Papež Janez Pavel II. je pevce Gallusa nagovoril v slovenskem jeziku

Naj pesem blagodejno odmeva v vašem okolju

Metoda za zavetnika Evrope. Ohtrovega naslednika v Rimu, čeprav
ranila sta namreč zvestobo do Pe- sta oznanjala blagovest v slovans-

kem jeziku in ga uvedla tudi v bogoslužje. Ogledali smo si tudi katacombe in tam obhajali skupno sv. mašo. Kratek obisk smo napravili tudi v Sloveniku. Prelat dr. Jezernik nam je nakazal namen in pomen tega zavoda za ves slovenski svet.

Po naporni vožnji in po napetem ogledu rimskih znamenitosti smo se oddahnili in okrepili daleč od mesta. Kar visoko nad Albanskim jezerom, sredi še zdrave narave, je ležal naš hotel. Ker pa je bilo vreme lepo in jasno, smo mogli dvakrat dnevno uživati očarljiv pogled na mesto — v noči čudovito razsvetljeno, zjutraj pa kopajoče se v jutranjem soncu.

Med dolgo vožnjo tja in nazaj nas je dr. Kajžnik seznanil s posebnostmi raznih pokrajin. Vmes smo seveda veliko prepevali, nekoliko pa tudi pokimali in zadremali.

Pevci in sopotniki izrekamo gošpodu msgr. Kajžniku pristrčno zahvalo za vse kulturne, duhovite ter verske besede in misli. Nazadnje se zahvaljujemo še podjetju Sienčnik in šoferju Hanzeju, ki nas je z močno roko in z bistrim očesom varno pripeljal nazaj.

PA

jasnil, zakaj je sveti oče Janez Pavel II. razglasil sv. brata Cirila in

Ustanovni občni zbor koroškega odbora Svetovnega slovenskega kongresa v Tinjah Govorica srca naj povezuje Slovence po svetu

Spomenka Hribar, gonilna sila zamisli o povezovanju Slovencev po vsem svetu, ki je našla svoj izraz v skupnem imenovalcu Svetovni slovenski kongres, je na občnem zboru koroškega odbora ugotovila: „Namen kongresa ni le povezovati Slovence preko komunikacije. Gre za povezanost, ki ne zadeva le razum, ampak za povezanost srca.“ Nadaljnji cilj Svetovnega slovenskega kongresa je sprava. Slovenci, kjerkoli na svetu že živijo, morajo biti med seboj spravljani. Sprava pa pomeni tudi pristanek na razlike s težnjo po neki skupnosti in nacionalnem čutenju. Eden izmed ciljev SSK je tudi internacionalizacija slovenskega vprašanja.

Svoj delež k Svetovnemu slovenskemu kongresu želi prispevati tudi koroški odbor, katerega občni zbor je bil konec decembra v Domu v Tinjah. O zamisli gibanja je govorila Spomenka Hribar, spregovoril pa je tudi predsednik gibanja za Svetovni slovenski kongres Bojan Brezigar. Združitev Slovencev vseh celin je izrednega pomena, saj živi tretjina vseh Slovencev izven meja matične domovine Slovenije. Zato bodo na sklepnem zasedanju Slovenskega svetovnega kongresa v Ljubljani v Cankarjevem domu, od 27. do 30. julija 1991, o predsedniku SSK odločali delegati z vsega sveta. Število delegatov iz Slovenije bo enako številu delegatov, ki živijo izven matične domovine. Tako ne bodo imeli večine niti delegati iz Slovenije, niti

delegati zunaj republike Slovenije živečih Slovencev, tako ne bo mogel nihče vsiljevati svoje volje. Koroški Slovenci bodo imeli predvidoma šest delegatov, enako tudi Slovenci v Italiji.

Na ustanovnem občnem zboru je bil ob številni udeležbi izvoljen naslednji osrednji odbor:

predsednik Lojze Dolinar, podpredsednik: Hanzi Tomažič, tajnik: Franci Tomažič, blagajnik: Tone Starman, odborniki: Franc Kattnig, Avguštin Malle, Jože Wakounig in Vinko Ošlak. Nadzorni odbor: Franc Krištof, Vincenc Gotthardt in Marija Perne. Razsodišče: Marija Spieler.

Bojan Brezigar je občnemu zboru na rob izrekel tudi naslednje obvezno geslo, ki naj spremlja Svetovni slovenski kongres: „Ob delu je potrebno iskati to, kar združuje, ne pa tistega, kar ločuje!“ „Koroški odbor

SSK bo skušal to geslo vnesti tudi v razdvojenost slovenske narodne politike,“ je dejal predsednik Lojze Dolinar. Koroški odbor pa tudi ponuja obema osrednjima političnima organizacijama možnost sodelovanja in podpore pri uresničevanju ciljev, ki krepijo samozavest koroških Slovencev. Tajnik NSKS Marjan Pipp pozdravlja zamisel Svetovnega slovenskega kongresa. Kar zadeva koroški odbor SSK, pa ugotavlja, da je potrebno vanj vključiti že obstoječe kulturne in politične organizacije. Narodni svet koroških Slovencev se bo kot organizacija vključil v koroški odbor Svetovnega slovenskega kongresa.

Svetovni slovenski kongres bo gotovo ucvrstil vezi med Slovenci po svetu in okrepil mrežo tam, kjer so se niti povezanosti med Slovenci že zrahljale.

Vincenc Gotthardt

Sen radiške noči

Presenečenje — v nedeljo, 6. 1. 1991, v radiškem kulturnem domu. Tokrat gledalcem ni bilo treba čakati, da se dvigne zastor na odru. Igralci so gledalce pričakali z gibi na odru. Mladinska igralska skupina SPD „Radiše“ je v režiji Alenke Bole-Vrabec in v koreografiji Zdravka Haderlapa predstavila igro „Sen radiške noči“. Vse skupaj je bila igra, v kateri se je igralo gledališče. To sicer v gledališču ni nič novega, vendar je bilo posrečeno.

V prvi igri so igralci uprizorili igro o kralju Matjažu in njegov boj s Turki, ki pa se za kralja nesrečno konča; na koncu igre zaspri za dolgo časa. Seveda pa igralci v dvorani niso mogli čakati, da bi se kralj Matjaž zbudil; zato so zaigrali še eno igro — „Sen radiške noči“, v kateri zaradi življenjske usode sreča zaljubljenosti nesrečno konča. Vendar ko je bilo igre konec, so igralci zopet postali igralci mladinske igralske skupine SPD „Radiše“. Vesel ples igralcev na odru, ki se je nadaljeval med gledalci, za katere je bila dvorana zaradi navala premajhna, je predstavljal prehod v radiško vsakdanjost.

Režiserka Alenka Bole-Vrabec je dejala, da je mladinska igralska skupina SPD „Radiše“ izredno talentirana skupina. Mladi igralci so imeli s to odrsko uprizoritvijo možnost povedati z gibom in v materini besedi vsakemu nekaj besed v premislek. Zato gledalci nad temi mladimi obetavnimi igralci niso bili razočarani in od njih pričakujejo še mnogo zanimivih in obetavnih iger na Radišah in po vsej Koroški.

vg

T
A
T
E
D
E
N
V
R
A
D
I
U

PETEK, 11. jan.

Koroški liki (R. Vospernik). — Jezikovni pogovor (J. Messner). — Socialno skrbstvo v dvojezičnem okolju (F. Merkač).

SOBOTA, 12. jan.

„Od pesmi do pesmi — od srca do srca.“

NEDELJA, 13. jan.

6.30—7.00 Duhovna misel (dekan Kristo Srienč).
18.10—18.30 Dogodki in odmevi.

PONED., 14. jan

Za dobro voljo.

TOREK, 15. jan.

Partnerski magazin

SREDA, 16. jan.

Glasbena središča.
Večerna 21.05—22.00
Novoletni koncert v Šentprimozu.

ČETRTEK, 17. jan.

Rož — Podjuna — Jilja

Torek, 15. jan. — Partnerski magazin — „Sen radiške noči“ — igra v igri Mladinska skupina SPD Radiše, ki jo že dalj časa uspešno vodita učiteljci Heidi Lampichler in Traudi Tolmajer, se je pred kratkim predstavila z igro „Sen radiške noči“. Mladi gledališki naraščaj se je pripravljala na to uprizoritev na gledališkem seminarju KKZ v Fiesi. „Sen radiške noči“ je s skupino pripravila režiserka Alenka Bole-Vrabc, za gib pa odgovarja Zdravko Haderlap. „Sen radiške noči“ je igra v igri; za podlago so skupini služili ljudski pripovedniki, slavni Shakespeare, Matias Corvin s Kraljem Matjažem; namigoval je Janez Stanič.

NA TELEVIZIJI

„DOBER DAN, KOROŠKA“,

13. januarja, FS 2, ob 13.05
predvidoma z naslednjimi prispevki:

40. Slovenski ples

„Sen radiške noči“ — premiera mladinske igralske skupine SPD „Radiše“

Trikraljevsko petje v Blačah

Novoletni koncert SPD „Danica“ v Šentprimozu

Ljudsko štetje 1991

Slovenski študentje v Salzburgu — prevladuje študij teoloških ved

KRŠČANSKA KULTURNA ZVEZA V CELOVCU VABI NA

LUTKOVNO IGRO

„PRAVLJICA O VELIKANU MRAZKU“

Gostuje: Lutkovno gledališče Maribor

v četrtek, 17. 1., ob 15.30 v kulturnem domu Danica v Šentprimozu, za skupine iz Šentprimozja, Škocijana, Dobrle vasi in Šentlipša. Prireditelji: Mladinski zbor SPD „Danica“ in otroški vrtec Slovenskega šolskega društva v Šentprimozu, Otroški zbor iz Škocijana in otroški zbor SPD „Srce“ v Dobrli vasi

v soboto, 19. 1., ob 19. uri v farni dvorani v Železni Kapli. Za otroke in odrasle iz Kaple in Obirske. Prireditelja: SPD „Zarja“ v Železni Kapli in SPD „Valentin Polanšek“ na Obirskem

v nedeljo, 20. 1., ob 11. uri v farni dvorani v Selah. Prireditelj: KPD „Planina“ v Selah

v nedeljo, 20. 1., ob 16. uri v ORF-teatru v Celovcu. Za otroke iz Celovca, Radiš in Kotmarre vasi. Prireditelji: LŠ Mohorjeve, otroška in mladinska skupina SPD „Radiše“ in mladinska gledališka skupina SPD „Gorjanci“ v Kotmari vasi

Slovensko planinsko društvo, Celovec

R A Z P I S

Tradicionalna mednarodna, ljudska smučarska tekma za „KARAVANŠKEGA MEDVEDA“ in mladinski slalom za „KEKCA“ v nedeljo, 20. 1. 1991

Kraj: Sele-Zgornji Kot (pri Francu)

Start: ob 11. uri (prijave so možne do pričetka tekme)

Tekmovalci: Vsak, ki je starejši od 10 let!

Potek: na startu tekmovalci vzame smučič na ramo in se poda po lepo steptani poti. Na koncu poti (označeno) pripne smučič in se spusti po celcu, čez prostrane travnike, nato nazaj proti startu, kjer je končni CILJ.

VZPON + SMUK = REZULTAT!

Posebna turna oprema ni potrebna!

Skupine: I. dekleta 10—15 let, II. fantje 10—15 let, III. ženske 16—30 let, IV. fantje 16—25 let, V. moški 26—40 let, VI. ženske nad 30 let in moški nad 40 let.

Odlikovanja: V vsaki skupini dobi 1. zlato, 2. srebrno, 3. bronasto medaljo.

Vsi dobitniki zlatih odlikovanj se v posebni tekmi pomerijo za „medveda“.

Vsi tekmovalci, ki bodo dosegli CILJ, dobijo spominsko medaljo „karavanškega medveda“ in diplomu!

Najboljši dneva bo še posebej nagrajen!

Mladinski slalom za „KEKCA“

Tekmovalne skupine: I. dekleta in fantje do 10 let. — II. dekleta in fantje od 11 do 15 let
Odlikovanja: V vsaki skupini dobi 1. „Kekca“, 2. pokal, 3. zlato, 4. srebrno, 5. bronasto odličje.

Vsak, ki bo sodeloval pri slalomu, bo dobil spominsko medaljo „karavanškega medveda“ in diplomu.

Startnina: Za „medveda“ šil. 50,— za „Kekca“ šil. 20,—, za mladino od 10 do 15 let, ki sodeluje na obeh tekmah, je startnina šil. 50,—.

Vsak tekmuje na svojo odgovornost!

Smučarski tečaj v regiji „Dachstein-Tauern“

Slov. športna zveza vabi na smučarski tečaj (alpsko smučanje in Snowboarding) na kraj svetovnega prvenstva 1982 v Schladming (Weißbach).

Smučišče: Hauser-Kaibling, Schladming Planai, Hochwurzen, Reiteralm, Dachstein.

Termin: 9.—16. 2. 1991 (semestralne počitnice)

Cene: Za odrasle šil. 2650,—, za otroke do 12 let šil. 2160,— (sedem polovičnih penzionov, strokovno šolanje v dopoldanskih urah).

Člani sindikata javne službe (Gewerkschaft Öffentlicher Dienst) z družinami prejmejo od le-tega podporo v višini 500,— šil. na osebo.

Prijave sprejema Posojilnica Celovec z naplačilom šil. 1000,— na konto štev.: 1-03.029.113.

Tečaj vodi Danilo Prušnik

RADIŠE

RADIŠKI PLES

Čas: v soboto, 12. januarja 1991, ob 20. uri

Kraj: v kulturnem domu na Radišah

Igra: Trio „DRAVA“ iz Borovelj

Prireditelj: SPD „Radiše“

GLOBASNICA

Slovensko kulturno društvo Globasnica vabi na

tradicionalni PODJUNSKI PLES

ki bo v soboto, 12. 1. 1990, ob 20. uri pri Šoštarju

Zabavata vas znani ansambel SPOMIN in svetovno znani AVSENIKOV HUMORIST FRANCEJ KOŠIR

SODALITAS

Dom v Tinjah

Telefon:
(0 42 39) 26 42
9121 Tinje

V četrtek, 10. jan. 1991, ob 19.30
AVTOGENI TRENING ZA
ODRASLE; nem.
Vodi: dr. Rosemarie Brunthal-
Tscherteu

V nedeljo, 13. januarja, od 14. do
20. ure
SREČANJE LOVCEV

Od nedelje, 13. januarja, od 18. ure
do srede, 16. januarja, do 13. ure
Duhovne vaje za starejše ljudi
V STAROSTI — PROSTI ZA BOGA
IN SOLJUDI

Voditelj: p. Anton Cvetko, Medgorje

V torek, 15. januarja, ob 19.30
Diapredavanje iz serije „Umetnost
v Evropi“ — PARIZ, nem.
Predavatelj: p. Cornelius Dings
SSS

V četrtek, 17. januarja, ob 20. uri
OTROK OD 3. DO 6. LETA, nem.
Predavateljica: dr. Rosemarie
Tscherteu

Od petka, 18. januarja, od 18. ure do
20. januarja, do 13. ure
DUHOVNE VAJE ZA ŽPS, nem.

Vodstvo: Jože Kopeinig in Rupert
Gasser

Od sobote, 19. januarja, od 9. ure do
nedelje, 20. januarja, do 17. ure
INTENZIVNI SEMINAR
ZA NARAVNO UREJEVANJE
SPOČETIJ

(tečaj v treh delih)
Voditelj: dr. Josef Rötzer

Od sobote, 19. januarja, od 14.30 do
nedelje, 20. januarja, do 16.30
PRIPRAVA NA ZAKON; nem.

Spremlja: Jože Kopeinig
Predavatelj: mati, zdravnik, du-
hovnik

Od nedelje, 20. jan., od 18. ure do
sobote, 2. febr., do 13. ure
SOCIALNI SEMINAR ZA ŽENE;
nem.

Spremljata: Lieselotte Wohlge-
nann in Marianne Haidinger
Prireditelj: Kat. soc. akademija
Soprireditelj: Dom v Tinjah

V torek, 22. jan., ob 19.30

Diapredavanje iz serije
„UMETNOST V EVROPI“
MÜNCHEN, nem.

Predavatelj: p. Cornelius Dings
SSS

V sredo, 23. jan., ob 19.30

KONCERT
prof. mag. Peter Dominik — na
klavirju

NAŠ TEDNIK — Lastnik (založnik) in izdajatelj: društvo „Narodni svet koroških Slovencev“, ki ga zastopata predsednik dr. Malež Grilc in osrednji tajnik mag. Marjan Pipp, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.
Uredništvo: Silvo Kumer (glavni urednik), uredniki Heidi Stingler, Franc Wakounig, Vincenc Gotthardt, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26.
Tisk: Tiskarna Družbe sv. Mohorja, 9020 Celovec, Viktringer Ring 26. NAŠ TEDNIK izhaja vsak petek. Naroča se na naslov: „Naš tednik“, Viktringer Ring 26, 9020 Celovec; telefon uredništva, uprave in oglašnega oddelka 04 63 / 51 25 28-0.
Naš zastopnik za Jugoslavijo: ADIT, Bionarjeva 8, 61000 Ljubljana, tel.: 061 / 32 97 61.
Letna naročnina: Avstrija 350,— šil., Jugoslavija 450,— Din., ostalo inozemstvo 550,— (800,— šil. zračna pošta), posamezna številka 8,— šil. (10,— Din.).

ŽELEZNA KAPLA

Pevski koncert zboru „LIPA ZELENELA JE“ (bivši Tomšičevi pevci)
Zbor vodi: Jernej Habjanič
Čas: v soboto, 12. 1., ob 19.30
Kraj: v farni dvorani v Železni Kapli
Priveditelj: SPD „Zarja“ v Železni Kapli

ŠKOFIČE

Igra: „RAZBOJNIKI IZ KARDEMOME“
Čas: v nedeljo, 13. 1., ob 14.30
Kraj: v društveni sobi nad Posojilnico Škofiče
Nastopa: Mladinska igralska skupina SPD „Gorjanci“ iz Kotmare vasi
Priveditelj: SPD „Edinost“ v Škofičah

ŠENTPRIMOŽ

Večerni pogovor „MI IN NAŠA ZGODOVINA“ — doba po prvi svetovni vojni do začetka druge svetovne vojne
Čas: v petek, 11. 1., ob 19.30
Kraj: v kulturnem domu Danica v Šentprimožu
Zgodovinski prikaz: dr. Teodor Domej iz lastnih doživetij pripovedujejo starejši domačini.
Priveditelj: SPD „Danica“ v Šentprimožu

SLOV. PLAJBERK

Igra: „HOČETE IGRATI Z MANO“ (Marcel Achard)
Čas: v nedeljo, 13. 1., ob 14.30
Kraj: v gostilni pri FOLTU v Slovenjem Plajberku
Nastopa: Mladinska gledališka skupina KPD „Planina“ iz Sel
Priveditelj: SPD „Vrtača“ v Slovenjem Plajberku

VOGRČE

Skupnost južnokoroških kmetov vabi na KMEČKI PLES
Čas: v soboto, 26. 1., ob 20. uri
Kraj: pri Florjanu v Vogrčah
Za ples igra: ansambel KLOPOTEC
Vse obiskovalce kmečkega plesa v Vogrčah čaka bogat srečolov s tipično kmečkimi dobrotami!

ŠMIHEL

IGRA APOSTOLOV (Max Mell/Lovro Kaselj)
Čas: v soboto, 19. 1., ob 19.30
Kraj: v farni dvorani v Šmihelu
Nastopa: gledališka skupina KPD „Planina“ iz Sel
Priveditelj: KPD „Šmihel“
Pred predstavo nastopa KVARTET BRATOV SMRTNIK

TINJE

IGRA APOSTOLOV (Max Mell/Lovro Kaselj)
Čas: v ponedeljek, 14. 1., ob 19.30
Kraj: v Domu v Tinjah
Nastopa: gledališka skupina KPD „Planina“ iz Sel
Režija: Franci Končan
Priveditelj: Dom v Tinjah in Prosvetno društvo „Lipa“ v Velikovcu

ŠENTJANŽ

NOVOLETNI KONCERT
Čas: sobota, 12. 1., ob 19. uri
Kraj: pri Tischlerju
Priveditelj: SPD „Šentjanž“
Nastopajo: kvartet bratov Zupan, folklorna skupina SPD „Trta“ z „Babjo hojsetjo“ in učenci Glasbene šole

OBIRSKO

I. SREČANJE ANSAMBLOV
Alpski klub „Obir“ z Obirskega vabi v nedeljo, 20. jan., ob 14. uri v gostilni Podobnik v Beli na 1. Srečanje ansamblov.
Nastopajo: 2 Spezi, Ansambel „Jožeta Šumaha“ iz Slovenije, Trio Pavlič, Carinthia Trio, Bodental Trio, Obirski vižarji in St. Ulricher Trio.

14. OBIRSKO SANKAŠKO PRVENSTVO
Alpski klub „Obir“ z Obirskega vabi v soboto, 12. jan., ob 13.30 na 14. obirsko sankoško prvenstvo pri Pistotniku na Obirskem.
Tekmovanje bo potekalo v šestih skupinah. Prijave sprejemajo od 12. ure naprej pri Pistotniku.

Ugodno prodam hišo z 2 ha obdelovalne površine in z 1,5 ha gozda na lepem mestu blizu Celja.
Kogar zanima, naj se javi na uredništvu NT pod šifro „Dom“.

Prodajam sveže ričkovo olje (totro olje).
Interesenti se naj javijo po telefonu št. 0 42 53 / 83 34.

Knjigarna DRAVA — Naša knjiga išče za knjigotržišvo vajenca / vajenko in / ali pomočnika / pomočnico in / ali knjigotržca / knjigotržko
Pogoj znanje slovenskega in nemškega jezika. Oglasite se po telefonu 04 63 / 55 4 64 ali osebno v knjigarni Naša knjiga, Pavličeva 5—7, Celovec

KOKS „zapreti“ za daljšo dobo — predlagam 3 leta. To pomeni, da se njegov sestav v tem času ne spremeni. V tem obdobju morajo biti rešena vsa vprašanja, za katere čas narekuje spremembe. Spremembe so potrebne, vendar se smejo zgoditi le ob upoštevanju izkušenj obstoječih slovenskih organizacij, ukrepov avstrijskih oblasti in koroške politike ter dosedanjega obnašanja obeh osrednjih organizacij in posameznikov na Koroškem (mnogokrat v našo škodo) v preteklosti.
Franc Kukovica

Skupen KOKS

29. novembra je bila v Klubu slovenskih študentov in študentk na Dunaju diskusija o skupnem KOKS. Takrat je tajnik ZSO dr. Marjan Sturm dejal, da je ZSO takoj pripravljena vstopiti v KOKS, če se bo odločalo v njem o važnih narodnopolitičnih vprašanjih z dvotretjinsko večino.
Na svoji minuli seji je KOKS sprejel spremembo poslovnika v zadevi dvotretjinskega glasovanja v vseh zadevah šolske zakonodaje in izdelave finančnega proračuna.
S tem so torej izpolnjeni vsi pogoji za vstop ZSO v KOKS. Zato pozivamo ZSO, da ostane zvesta obljubi in neposredno vstopi v KOKS, skupno s podorganizacijama SPZ in SSZ. Če tega ne bo storila, bo dokončno dokazala, da ji sploh ni do skupnega zastopstva. Za KSSŠ/D bo to vzrok, da izstopi iz koordinacijskega gremija ZSO in se s tem odpove sodelovanju s to organizacijo.

Neodvisen časopis

Leto dni je tega, ko je Klub slovenskih študentov in študentk na Dunaju izdelal anketo o slovenskih časopisih na Koroškem, s težiščem na nt in SV. Čeprav so se nekateri odgovarjali, da anketa ni bila reprezentativna, češ da je izpolnilo vprašalno polo le 200 ljudi, tudi oni niso mogli tajiti, da se je izreklo skoraj 80 % povprašanih za skupen časopis, ki naj bi nadomestil nt in SV, kar je vendarle viden znak.

Po objavi rezultatov ankete v PUNT-u je bila 19. januarja v Klubu diskusija o tem z glavnima urednikoma nt in SV Silvom Kumrom in Ivanom P. Lukanom. Toda že kmalu po tem je zamisel o skupnem časopisu zamrla — edini argument proti skupnemu časopisu je bil ta, da je treba najprej združiti organizacije in šele potem njuna časopisa.

Ne glede na to, da je nov časopis smiseln le, če je neodvisen od vsakršne politične organizacije, imamo trenutno KOKS, ki združuje dokaj veliko število slovenskih organizacij in kot vse kaže, bo morala slej ko prej vstopiti tudi ZSO, saj je z dvotretjinskim sklepom izpolnjen njen zadnji pogoj za vstop.

Pričakujemo torej, da se takoj po združitvi obeh koordinacijskih teles reši vprašanje neodvisnega časopisa. Mnenja smo namreč, da bi se lahko s finančno podporo, ki jo uredništvu nt in SV porablja za nesmiselno in jezikovno slabo obrekovanje in blatenje drugega, financiral nov, neodvisen časopis, katerega uredništvu časnikarski etos ne bo tujka in ki bo sprejemljiv za vse koroške Slovence in Slovenke.

KOKS naj da sredstva za novi neodvisni časopis, ter bistveno skrajša podpore za NT in SV. Če bo katerakoli organizacija zmožna financirati svoj lasten časopis, naj ga. Vendar se nam zdi škoda finančnih podpov, namenjenih vsem koroškim Slovcem in Slovenkam.

Izjavi občnega zbora KSSŠ/D dne 14. 12. 1990

PISMA BRALCEV

Pošteno do skupnega KOKS

Mladina in Pedagoško združenje sta od 7. 12. 1990 dalje včlanjeni v obe na Koroškem obstoječi koordinacijski telesi, v „KOKS — ZSO“ in v „KOKS — NSKS“.

Po sklepu potrebe dvotretjinske večine za soglasje pri spremembah na področju šolske zakonodaje in v finančnih vprašanjih v „NSKS — KOKS“ je odstranjena ena glavnih ovir za združitve obeh koordinacijskih teles.

Mnenja sem, da je prišel čas, da izvedejo združitve in da bo treba v novo nastalem skupnem KOKS takoj spregovoriti in odločiti o nekaterih zadevah, ki kličejo po spremembi. Npr. o možnosti združitve „NT“ in „SV“ v skupni, neodvisni slovenski časopis ter o združitvi „SPZ“ in „KKZ“ v skupno kulturno organizacijo koroških Slovencev. Nista pa to edini pereči vprašanja, ki nujno potrebujejo dobro premišljeno rešitev.

Rešitve nakazanih vprašanj morajo biti načrtane za daljšo dobo. Torej je treba dobro razmisliti in spremembe dobro pripraviti.

Skupni KOKS mora ravno zaradi tega postati forum, kjer je zbranih veliko število organizacij, ki se ukvarjajo z delom na narodnostnem področju.

Vse organizacije, ki se ukvarjajo pretežno s strankarsko politiko, pa je potrebno iz KOKS ali izključiti ali

vkjučiti. K političnim organizacijam lahko prištevamo KEL, ZAL, Slovenske socialiste.

Po moji zamisli naj bi sestavljale skupni KOKS naslednje organizacije: NSKS, ZSO, SPZ, KKZ, SSZ, KSOO, SJK, SZDP, SGZ, združene mladinske organizacije in združene organizacije, ki zdaj delujejo samostojno ali v okviru ZSO (ZSZ, ZSI, ZKP, DSP, ...). Torej enajst skupin. Vsaka bi imela v skupnem KOKS po dva ali največ (po tri) sedeža. Poslovodja KOKS naj bi bil človek, ki je s svojim delom v preteklosti dokazal zmožnost biti oseba, ki skrbi za povezovanje med nami in zaradi tega uživa zaupanje vseh vključenih organizacij.

Cerkvene ustanove naj v skupnem KOKS ne bi bile zastopane, ker imajo na podlagi konkordata in drugih do sedaj prakticiranih povezav možnost urejanja svojih potreb na vseh delovnih področjih.

Med obema obstoječima koordinacijskima telesoma naj bi se takoj začeli pogovori o sestavi skupnega KOKS, o določilih poslovnika, o listini zadev, ki zahtevajo spremembo in podobno. Zadolgovljivo rešitev za sestavo skupnega KOKS je treba najti najpozneje do srede pomladi 1991.

Najbolj pomembno za skupni KOKS se mi zdi, da noben od obstoječih „taborov“ v njem že v naprej ne sme imeti 2/3 večine. Le potem bo nov gremij koroških Slovencev primoran zares is-

kati skupno pot in bi prišlo pogosto šele po daljših pogajanjih do dobrih odločitev. Nevarnost, da se med koroškimi Slovenci sesuje to, kar je desetletja obstajalo in se npr. ravnokar izgrajuje v republikli Sloveniji — mnogoličnost v vseh ozirih — bi bila odpravljena. Koroški Slovenci bi s takim pristopom do reševanja svojih potreb pokazali visoko kulturno in politično zavest.

Vsako leto na novo nastajajoča finančna vprašanja (letni proračuni za različne organizacije) naj se v KOKS ne bi reševala. Za to je potrebno poiskati drugo rešitev, ker bi sicer trpelo delo na kulturnem, političnem, ... področju. Potrebno je od vsega začetka odločno preprečiti totalno spolitiziranje KOKS. Dobri predlogi bodo v KOKS (v predlaganem sestavu) po daljših razpravah na vsak način dobili 2/3 večino. Le daljše razprave zagotavljajo dobre rešitve.

Da se KOKS pri iskanju konsensa omogoči premostiti začetne težave, mu je potrebno priznati par mesecev dolgo uvajalno fazo:

Potrebno je najti način za uspešno delovanje; potrebno je vzpostaviti stike s strokovnjaki; za konkretna vprašanja navezati pogljbene stike (na osnovi sklepov) z avstrijskimi oblastmi, z republiko Slovenijo in s tujino. Domeniti se je potrebno, kdo poskrbi za izvajanje posameznih sklepov KOKS in katera pogajanja z avstrijskimi oblastmi etc. (po obravnavi v KOKS) vodita izključno obe osrednji organizaciji koroških Slovencev — ZSO in NSKS...

Zaradi potrebe po nemotenem delovanju bi bilo potrebno na novo nastali

PISMA BRALCEV

Diktokracija, demokracija
in še kaj . . .

Radoveden reporter nekega koroškega slovenskega dnevnika je ob začetku novega leta zastavil nekaterim „firerjem“ koroških Slovencev (vsaj jaz jih sedaj poznam!) različna vprašanja. Neki gospod direktor in neki gospod predsednik sta blagovolila istobesedno izjaviti: „ . . . komunistični režim v Sloveniji je bil diktatura . . . mnogo ljudi je istovetilo koroške Slovence s komunisti . . . naši neprijatelji so nas skušali potiskati v levi, komunistični kot . . . “ Ob teh besedah me je začelo nekje v grlu daviti, in ko sem prišel iz tistega prostorčka, kjer sem se olajšal, nazaj, sem s tresočo se roko brskal po starih slikah in časopisih. Gledal sem, primerjal, si čistil očala, a ni bilo dvoma: isti ljudje, ki se danes slikajo s predstavniki novega režima v prvi vrsti, so tudi nekaj stali in sedeli v prvi vrsti, tedaj pač, ko so si podajali kljuko ljubljanskih vrat iz roke v roko. Bili so sicer še mlajši in krepkejši in zato se čudim, da so jih mogli potiskati v kakršenkoli kot. Da so pa pod komunističnim jarmom zovžno trpeli, bo vsak, ki je že enkrat zavohal strašni smrad denarja, razumel.

Zdi se mi, da se odvijajo preobrti v današnjem svetu tako hitro, da jim niti jezikoslovci majhnih narodov niso kos. Ali je že kdo prevedel izraza „Wendehälse“ in „Stehaufmännchen“ v slovenščino?

Hermann Fritz
Arnoldstein/Podklošter

Pojasnilo

V eni izmed oktobrskih števil lanskega leta smo pomotoma poročali, da je globaški župan Albert Sadjak „praznoval“ 10. oktober z Abwehrkämpferbundom. Leta pa seveda nima svoje okrajne organizacije v globaški občini. Na občinski 10.-oktobrski slavnosti je sodeloval Kammeradschaftsbund, zavoljo tega potem EL in slovenski zbor nista sodelovala.

Uredništvo

Nagrajenci Koroškega deželnega sankiškega prvenstva

Koroško deželno sankiško prvenstvo:

Športni in organizatorski
uspeh Obirčanov

Slovenski športni klub OBIR/Železna Kapla je konec tedna organiziral Koroško deželno sankiško prvenstvo z mednarodno udeležbo. Da je organizacija tega prvenstva na Koroškem zelo težavna, nam potrjuje podatek, da v preteklih dveh letih zaradi pomanjkanja snega ni bilo mogoče izvesti deželnega sankiškega prvenstva. Tudi tokrat vreme Obirčanom ni bilo naklonjeno, kajti dež in južno vreme sta naravno sankiško progo v Lepeni-Koprivni precej razdrila. Organizatorju prvenstva je s pomočjo vrste prostovoljnih sodelavcev vendar še pravočasno uspelo pripraviti progo, ki je bila na tekmi v nedeljo v razmeroma dobrem stanju. Tekmovanja se je ude-

ležilo 73 sankarjev s cele Koroške ter iz Slovenije.

Domačini so bili tokrat zelo dobro razpoloženi, saj so dosegli kar dva naslova. Pri mladincih I se je kot najboljši izkazal Anton Kogoj, prav tako Richard Osojnik pri mladincih II. V splošni moški kategoriji s športnimi sankami so tekmovalci iz Železne Kaple in Sel zasedli prva štiri mesta. Florian Hribnik iz Sel si je tokrat prisankal prvo mesto, naslednja tri mesta pa so zasedli Franc Ošina, Willi Urschitz in Gottfried Osojnik (vsi Železna Kapla). Obirčana Urschitz in Osojnik sta v splošni skupini dvojic osvojila tretje odličje. V splošni moški skupini s tekmovalnimi sankami je Joze

Karničar zasedel 8. mesto.

Pohvala velja prirediteljem, predvsem pa mag. Mirku Oražuju in Gottfriedu Osojniku, ki sta vodila prvenstvo, enako tudi šefom proge Florianu Miklauu in Williju Urschitzu.

Zmagovalci — moški: Rene Ortner, Anton Kogoj, Richard Osojnik, Christian Schatz, Uroš Ahačič (Tržič), Oskar Knauder (koroški prvak), Drago Česen (Tržič), Florian Hribnik.

Dvojice: Obernosterer/Kanzian ter Knauder/Knauder

Ženske: Annemarie Olipitz, Sonja Ainet, Tinka Tolar in Angela Bacher (koroška prvakinja).

Slovensko prosvetno
društvo Zarja iz Železne
Kaple vabi na

SANKAŠKO TEKMO,

ki bo v nedeljo, 13. januarja 1991,
na progi po Mozganovi cesti v Lepeni — Koprivni. Štart bo ob
13.30 uri. Tekmovanje bo potekalo na izključno ljudskih saneh!

Vaš poslovni partner v območju Alpe-Jadran

Korotan

proizvodna in trgovska družba z o. j.

A-9020 Celovec
Viktringer Ring 26

Telefon — (04 63) 56 2 16

Telex — 42 28 01

Telefax — (04 63) 51 62 57

34170 Gorica
Corso G. Verdi 133

Telefon — (04 81) 30 9 76

Telex — 46 08 95

Telefax — (04 81) 53 51 82

Vratar SAK Milan Oraže bo vigredi igral v Innsbrucku

Ker je FC Tirol prodal Lindenbergerja, je hotel Happel Oražeja

Vratar Slovenskega atletskega kluba Milan Oraže bo vigredi igral v I. zvezni ligi za FC Swarovsky Tirol. Oba kluba sta se domenila za posojilno pogodbo, ki velja do konca vignetne sezone; po tem roku ima FC Tirol možnost, da Milana odkupi od Slovenskega atletskega kluba. Milan bo že ta konec tedna igral v Düsselndorfu v dvorani za FC Tirol.

Milan Oraže je bil že poleti 1989 na treningu v Innsbrucku; FC Tirol in SAK sta se že tedaj pogajala o Milanovem prestopu k Tirolu. Tedaj se je potem svetovno znani trener avstrijskega prvaka Ernst Happel odločil za Christiana Hasslerja, ki je že igral v olimpijski reprezentanci in v II. ligi pri Spittalu. Ker pa je FC Tirol ta teden prodal svojega I. vratarja Klauza Lindenbergerja k VOEST, je Ernst Happel želel Milana Oražeja kot novega drugega vratarja. Kdor Happla pozna, ve, da se lahko vloga hitro spremeni; talenta ima Milan po Happlovih izjavah dovolj.

Najbolj vesel menjave pa je vsekakor Milanov doslejšnji trener Ljubiša Dalanovič, ki je sam dolga leta igral v I. ligi in bil trikrat najboljši vratar Jugoslavije. Milan Oraže je bil letos že na treningu v Salzburgu, vendar se tedaj tamkajšnji trener Kurt Wiebach ni mogel odločiti za mladega vratarja.

Milan Oraže bo odslej seveda profesionalni nogometaš, doslej pa je bil zaposlen pri Posojilnici Bank Borovlje. Že te dni se bo preselil v Innsbruck, z njim pa verjetno tudi prijateljica Marion, ki prihaja kot Milan iz Sel, kjer je Milan začel igrati. Leta 1987 je Milan prestopil k SAK, kjer je pričel s trdim treningom pri Dalanoviču, ki je Milana naučil vse, kar danes zna. Milan pravi: „Brez Dalanoviča in SAK bi nikoli ne bilo možno doseči tega velikega cilja.“ Milan je hvaležen tudi Selanom, ki so ga tedaj — sicer s precejšnjimi težavami — le pustili k SAK. Milan komentira: „Drugače bi še danes igral v Selah.“

Milana bo pri SAK nadomestil 19-letni vratar iz Žitare vasi. Adolf Preschern trenira že pol leta pri Dalanoviču, ki pripisuje mlademu vratarju veliko talenta. Preschern bo torej vigredi igral za SAK, ki pa ima v talonu še drugega vratarja, Roberta Leitgeba, ki je poleti prišel iz Šmihela.

Kaj je drugače novega pri SAK?

Marian Florijančič bo za pol leta odšel v Lendorf, kjer je igral že prej. SAK upa, da bo tam spet našel formo, saj je bil v Lendorfu pred leti najboljši strelec v zahodni podligi. V Mostič (Brückl) pa bosta za pol leta odšla mlada talenta Igor Ogris in Marko Wieser. Trener dr. Ramšak upa, da bosta oba igralca tam dozorela, saj bosta gotovo igrala v I. moštvu, kar bi bilo trenutno pri SAK le težko, ker je kader zelo velik. S treningom bo SAK pričel v torek, 15. januarja; že 30. januarja pa bo šel za tri dni v Medulin, kjer bo od 10. do 17. marca tudi na pripravah. Trener dr. Ivan Ramšak je sestavil obširen načrt za treninge, ki bo zahteval od igralcev vse. Veliki cilj — naslov prvaka — pa je tako blizu, da se bodo v teh treh mesecih gotovo trdo pripravljali z velikim elanom.

Uspešen nastop Zahomčanov

Športno društvo Zahomc je 23. 12. 90 priredilo XXV. pionirske skoke na 30-metrski skakalnici v Zahomcu. Na tem malem koroškem prvenstvu je tekmovalo 30 skakalcev s Koroške, iz Slovenije in iz Italije. Številni gledalci so bili presenečeni nad zelo dolgimi skoki mladih, enako tudi nad kvaliteto.

Najboljši Korošec je bil 13-letni Zahomčan Robert Moser, ki je imel 33,5 metrov dolg skok. Pri mlajših šolarjih pa se je tokrat kot najboljši izkazal Korošec Mathias Mamedov iz Beljaka. Za njim se je na drugo mesto uvrstil Zahomčan Werner Muller. Trener Wiegele je bil s svojimi fanti zelo zadovoljen in istočasno tudi dodal, da je zelo presenečen nad kvaliteto skakalcev iz Slovenije.

Preteklo nedeljo so mladi skakalci iz Zahomca tekmovali v Trbižu, kjer se je ponovno uveljavil Robert Moser. V svojem letniku je dosegel najvišji odličje, v skupnem seštevku pa 3. mesto.

Avstria cup na Tirolskem — tekmovalje na 80-metrski skakalnici, je namenjeno starejšim mladincem. Prvo mesto si je prepričljivo priboril Zahomčan Gunter Kaiser in si tako tudi zagotovil mesto v avstrijskem kadru. Trener Wiegele je v pogovoru z Našim tednikom dejal, da je Kaiser v svojem letniku trenutno eden od najboljših avstrijskih skakalcev. Na 39. skakalni turneji Intersport je mladi Kaiser skakal kot predtekmovalc.

Klaus Lindenberger je šel, Milan Oraže pa je novi vratar pri FC Tirol.

194 cm visoki Adolf Preschern iz Žitare vasi bo nasledil Oražeja pri SAK.

Pliberk: Christian Lopinsky gre nazaj v Šmihel

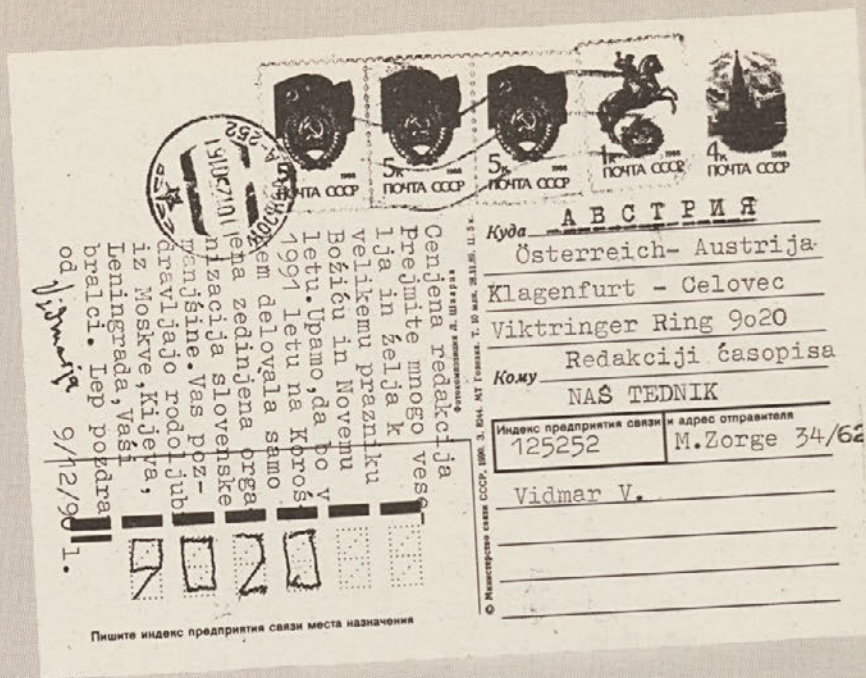
Ta novica je vsekakor presenetljiva. Odlični pliberški branilec Christian Lopinsky se bo vrnil v Šmihel, kjer je igral že, preden je odšel v Pliberk. Odločitev je prišla presenetljivo, saj je Lopinsky tudi letos jeseni sodil med najboljše

igralce. Vzroki za menjavo so predvsem privatni; mladi igralec bo začel graditi hišo in nima več toliko časa za nogomet. V Šmihelu so seveda zelo veseli, saj so dobili v boju za obstoj zelo pomembnega igralca. Temu primerno razočaran pa je seveda pliberški trener Lojze Jagodič, ki ima že itak velike personalne težave (veliko poškodovanih igralcev), zdaj pa ga je zapustil še ta pomembni igralec.

Naš tednik berejo tudi v Moskvi

Pred kratkim je prejelo uredništvo Našega tednika dopis bralca iz Moskve. Gospod Vidmar želi v novem letu mnogo veselja ter dostavlja: „Upamo, da bo v letu 1991 na Koroškem delovala samo ena, zedinjena organizacija slovenske manjšine.“

Slavko Avsenik obiskal NT

Flori Juch je s fotografijami v NT zadovoljen

Šef koroških mežnarjev Flori Juch je znan in priznan tudi kot fotograf. Tako se z urednico in uredniki Našega tednika srečuje na marsikateri prireditvi. In če Flori Juch fotografijo kakega urednika NT pohvali, potem mora biti slika resnično dobra. Na našem posnetku vidite Florija s tipično kretljivo roko, ki izpoveduje, da so fotografije v NT zelo zelo kvalitetne. Ta Florijeva ocena velja predvsem našemu fotografu Marjanu Feri.

V ponedeljek je uredništvo Našega tednika obiskal svetovno znani glasbenik Slavko Avsenik s svojo soprogo. Kot je znano, je moral Slavko zaradi problemov s hrbtenico po osemindesetih letih prenehati z igranjem. Tudi ni dolgo tega, ko se je razšel njegov ansambel. Slavko Avsenik pa je za prihodnost poln načrtov. Nove plošče so v pripravi, povedal pa je tudi, da za ljubitelje narodno-zabavne glasbe pripravlja presenečenje. Kakšno bo, ni hotel izdati.

V SOBOTO VSI V GLOBASNICO:

Svetovno znani Avsenikov „Francej Košir“ nastopa skupno z ansamblom „Spomin“ na Podjunskem plesu

Že dolga leta prireja Slovensko kulturno društvo Globasnica tradicionalni Podjunski ples. Kar pomeni za vse Slovence Slovenski ples, za Podjuno pomeni omenjena priljubljena prireditve. Društveniki pa si vsako leto zamislijo tudi bogat spored. Za letošnje leto smo pripravili vrsto presenečenj. Tako se bo v soboto, 12. 1. 1991, ob 20. uri začel ples. V pozdrav bo zapel MePZ „Peca“ pod vodstvom Stanka Polzerja. Za zabavo pa bo skrbel že zelo priljubljen ansambel „SPOMIN“. Za pravo presenečenje so društveniki poskrbeli, ko so povabili znanega Avsenikovega humorista „Francija Koširja“, čeprav ima ravno v pustnem času vrsto nastopov. Francej Košir predstavlja zagotovilo, da ne bo manjkalo dobre volje. Slovensko kulturno društvo bo veselo Vašega obiska; skromni dobiček pa naj služi delovanju društva.

65-letnica Marije Lienhard

V torek, 15. januarja, obhaja Marija Lienhard iz Zgornjih Libuč svojo 65-letnico. Mislimo, da ni domačina, ki ne bi poznal naše slavljence.

Je človek, ki za vsakogar najde spodbudno besedo. Kot soseda je poznana, da vedno rada pomaga, če je potrebno.

Poznamo jo kot kristjanko, ki ne dela samo za domačo faro, temveč tudi živi, kot uči evangelij.

Še vedno je polna optimizma, zdrave energije in delovne volje, pa naj je potrebno poprijeti bodisi, če gre za delo v družini, vaški skupnosti ali pomagati v domači fari.

Želimo ji, da bi še dolgo ostala v sredi svoje družine ter domače skupnosti. Predvsem pa: čim več zdravja in osebnega zadovoljstva!